

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, október 22-én.

291. szám.

A temetés.

Latiatuc feylem zumtuckel mic vogmuc ysa pur es chomuv vogmuc. Igen, a szemetekkel látjátok, feleim, hogy minden elmúlik a világon, csak a tisztességes hírnek, névnek és a hazafiúi ére nyeknek vagyon örökön tartó látszatja.

Ma tettük le nyugalomra dicsőséges III. Béla király testetlen holttestét, viszarakván eő királyi ékességeit, koronáját, kardját, ezüst pálczáját, sarkantyuját a koporsóba. Akképen tevődik helyére, amiképen találtatek vala, szerelmetes hitestársával: Anna királynéval, ki a halál után is hü kísézője vala és sorsának osztályosa. Keassatok feylem charumszur: „kiriceleizon“ midőn őt ismét visszaadjuk a békességnek, mely a halál után királyoknak ugy mint Lázároknak egyformán rendeltetik.

És vegyétek eszetekbe, hogy a nemzetek legendaköre, poezise — isten játéka a nemzetek szívével. Ime, mennyi m i l o s t b e n részesíté isten e jó királyt, kinek meghagyta osztályrészeül, hogy hétszáz keseruv esztendőknek utána még egyszer megjelenjen az ő országában, mely még mindig áll azon a helyen és hatalmasabb, mintsem egykoron vala és hogy még egyszer megisméllődjék a gondviseles által részekre felosztott halotti ékességének és pompájának zaja, hogy ott térdeljenek, imádkozzanak koporsójánál a jámbor szerzetesek, akiknek ő ada kenyeret és hogy végső gyászshódotra mind megjelenjenek az érsekek, zászlósok, országnagyok és minden renden levő méltóságok, akiknek már nem ő adá a méltóságokat és hogy meghuzassanak száz és száz tornyokban a harangok, amelyeknek zugására keresztet vetve a jámbor földmives, leemelt főveggel emlegesse: „Egy régi királyunkat temetik ma Budán, aki az Árpád véreből vagyon“.

Oh Béla, Béla, régi nagy király, aki a zarandokbotba végződő keresztet tartod esontkezedben, mit jelent az, hogy előjöttél a föld alól, 1848-ban, midőn országod a legnagyobb veszedelemben forgott? Lelked beszél a p a r a d i s o m b e n Hadurral, leked lát, leked tud mindent. Nem akartál a meghódított földben pihenni. Hát ugye azért jöttél fel? Vagy csak azért, hogy veszély volt? És most azért mehetsz-e vissza, hogy már végkép elmúltak a felhők a négy folyamok fölött?

Te nem beszélhetsz, oh király, de a te némaságod megtoldja a mi hallásunk és lelkünk érzési képességeit és mi megértjük, hogy valami célja volt annak, hogy márványkoporsód csücske megvilant a munkás kapavágása alatt és te újra köztünk valál. És annyi ideig voltál

itt, künn az anyaföldből, mely a te lakásodul adatek. Talán ha egyebet nem, azt a kapcsot jövel megcsinálni, hogy téged, aki a nemzeté voltál, a mostani király temettessen el. Holt árpádkirályok követe vagy, kik elküldének, hogy a fonalat, melyet a nemzettel az élő király megtalált, veletek is megfűzhesse.

És ti, országot szolgáló urak, főrendek és képviselők, kik tegnap még gyűlölködéssel pöröltetek egymás ellen; kik ma ünnepi mentékben, csörömpölő kardokkal jelentetek meg a holt királyhoz, utolsó tisztességtétel okaért, kik láttatok szemtökkel a koporsót és akik immár megértitek, hogy minden mulandó e világon és hogy csak por és hamu vagyunk, vegyétek lelketekre, hogy a háboruságok, a belső villongások, az egymáselleni ortályoskodások, a beszédek, melyekről ti azt gondoljátok, hogy nagyobbak lesztek általuk, vagy a melyekről azt gondoljátok, hogy az ellenfeleitek kisebbek lesznek tőlük, hogy ez csak mind hiúság, hiabavaló füst és pára, hogy az építő téglák széthányása, összefordelése, történejk bár virtusból vagy haragból avagy belpoklos szeszélyből, nem az építőket sujtja, hanem a házat, mely mindnyájunké lészen. Vegyétek lelketekre, hogy csak egy cél van, amely óráknál és napoknál továbbtartó, hogy csak egy önzés van, amelyik szent és tökéletes.

És ez az önzés legyen hasonlatos e nagy III. Béla király dicsőségéhez, hogy amikor késő századok mulva kifordulnak az anyaföldből kapa vagy ekevas által a csontjaitok, magyar mondja magyarnak magyarul: „Ugyan kinek a koponyája lehet ez?“

Keassatok uronczhoz charumszur: Kirieleizon! Mikszáth Kálmán.

Az afrikai egyensúly.

Az orosz külügyminiszter, Muraviev gróf ma délután Bécsbe érkezett. Utja innen Szent-Pétervár elkerülésével, egyenesen Livádiába, az orosz Rivierára fog vezetni a czárhoz. Ehhez hozzávéve azt, hogy királyunk budapesti tartózkodását megszakította és Murawiev fogadása végett szintén Bécsbe utazott, az orosz külügyminiszter utjának politikai jelentőségét említeni sem kell. Csak három olyan momentum van a dologban, amelyre külön kell rámutatni. Az egyik az, a czár nem az utazó császárok kategóriájából való, csöndes családi köréből ő nem szeret kimozdulni, Murawiev tehát az ő legszemélyesebb követének tekinthető s így a bécsi fogadás tulajdonképen egy fejedelmi találkozást pótol. A másik jelentős körülmény az, hogy királyunk budapesti tartózkodását hirtelen szakította meg, vagyis az orosz külügyminiszter érkezését előre senki sem várta, tehát annak rendkívüli háttere lehet. A harmadik momentum végre az, hogy

a király nem várta meg budapesti rezidenciájában Muravievot, hanem Bécsbe utazott, hogy ott fogadhassa az orosz külügyminisztert; ez arra vall, hogy a vendéglátás alkalmával szükség van arra az egész nagy apparátusra, amely Budapesten nincs meg, hanem Bécsben van meg. Ott kell lenni Goluchowskinak, Becknek és a főhercegeknek; mindenkinek, akit Budapestre nem lehetett volna nagy oszontáció nélkül lerendelni.

A fontos politikai esemény okát angol és francia lapnyilatkozatok után nem nehéz eltalálni. Örvendetes tudnunk azt, hogy ezáltal nem a mi közvetlen ügyünkről van szó, hanem olyan bonyodalomról, amelyért utóbb harmincz millió közös póthitelt kell megszavaznunk. Ausztria-Magyarország és Oroszország helyett ugyanis most Anglia és Franciaország kollíziójáról van szó. Az „afrikai egyensúly“ról van szó. Oroszország ebben az összeütközésben az érdekelt szemléltő szerepét viszi és érdekből elzarándokol Bécsbe is. Hogy mit akarhat, azt sejtethjük, ha előbb körülményesen megvizsgáljuk, hogy miért jön.

E végből Afrika térképére kell vetnünk egy pillantást. Azon az angolok nilusi győzelme óta nagy átalakulás volt készülöben; a máhdi országának meghódítása elyben megszerezte Angliának az Egyiptom és a kelet-afrikai birtokok közt való összeköttetést, elszigetelt enclavék helyébe azt a kilátást, hogy a brit világuralom itt egy óriási előhaladást nyer; Szudánon keresztül egy kompakt darab Afrikát, két oceán fölött való uralommal. De ennek az előhaladásnak, mint már két hónappal ezelőtt jelezhető volt, délnyugatról egy kis veszedelme volt. Onnan ugyanis, ahol a terjeszkedés vonalába a nyugat és középafrikai birtokok mintegy beékelődnek, ebből a sarokból egy kis politikai zivatar fenyegetett. Előrelátható volt, hogy Franciaország az afrikai egyensúlyt megbolygatni nem engedi, sőt evégből már jóval az angolok győzelme előtt egy kis előnyomulást rendezett egészen a felső Nilusig, Fashoda állomásig. Természetes, hogy onnan most nem akar a terjeszkedni akaró Anglia kedvéért visszavonulni. Kész tehát az angol-francia konfliktus, melyre rávall az angol pénzügyminiszter minapi beszéde is, Chamberlain tavaszi speech-ének ez a harcziás mása, melybe Oroszország szintén beleszól, természetesen Franciaország pártján, természetesen nem érdektelenül, mert Angliával szemben még inkább összefüzi őt és a francziát a közös ellenség fogalma, mintha csak Németországról volna szó. Hiszen Oroszország maga is csak be nem fejezett hadi készülődései miatt halogatja a végső demarcheot Angolország ellen; hiszen a „világbéké“-vel is azt akarta Miklós czár, hogy Anglia addig ne provokálhasson, míg Oroszország ki nem tud állni. Oroszországnak hát van akkora ellensége Angolország, hogy vele szemben támogassa egy kissé a barátját, Franciaországot. Ebből a fordulatból még az a haszon is kijöhet neki,

hogy Anglia egy megpuhult ellenség lesz, aki-
vel nagyobb áldozatok nélkül és szent családi
hagyományok sérelme nélkül számolhat le.
Mit akarhat már most Murawieff Bécsben?
Bizonyos, hogy az osztrák császár és magyar
király s az orosz czár között van egy nem publi-
kált szövetség, mely sokféle esetre nyújt direk-
tívát. Az angol-francia konfliktus esete azon-
ban aligha volt benne a tavaly kötött egyez-
ségben és így most egy pótszerződést kell
füzni ehhez. Ezért jön Murawieff Bécsbe s ha
Goluchowski most is olyan erős diplomata
lesz mint eddig, akkor ma és holnap még
ellenértéket is szerezhet a monarchiának
Oroszországtól. Lám, tehát nincs a diplomá-
ciában lehetetlenség és előállhat ime az az
eset is, hogy Ausztria-Magyarország még hasz-
not is húzhat egy adott esetből. Persze az
eset ritka és olyan messzeeső bonyodalom-
nak kell lenni, aminő ez az afrikai egyen-
súly-ügy.

Isten hozta hát Murawieff grófot, szeret-
jük őt látni külügyminiszterünknek és vezér-
karunk békés főnökének társaságában, midőn
ugyis tudható, hogy ágyudurrogás nem lesz a
dologból. Vilmos császár pláne nem szól
közbe és így további bonyodalomtól nem kell
félteni. A derék császár távol tengereken evez,
elrándul Palesztinába, hogy ne legyen jelen,
mikor a nagymamájának, az angol királynőnek
hatalmi körét tárgyalják, a hatalmi kört,
melyből az unoka maga is szeretne még a
nagyanyja életében egy kis örökséget. A csá-
szár engedi, hogy nélküle, a feszélyezett rokon
nélkül tanácskozzék a két szövetséges fejedele-
m. Ránk nézve békés egyezkedés hát az a bécsi;
Goluchowski és Murawieff mint-
egy valami kereskedelmi egyezségről tár-
gyalnak ma Bécsben. És Európa figyelve
nézi ezt a diplomáciai szenzációt és
mintha egy csudálatos égi tűneményt látna,
melynek csak állandóságában nem hisz: a két
terhes felhőt a horizonton, Oroszországot és
Franciaországot, mely villámaival német tor-
nyokra készül lesújtani, az események szél-
vihara ime félretolja, északra üzi, és az ember
egy percze az azt véli, hogy a zivatar már most
tul a csatornán fog kitörni, a brit oroszlan
birodalma fölött.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor
ülése lesz.

A magyar kvótabizottságot — mint
értesülünk — Széll Kálmán a jövő hétre
ülésre fogja egybehívni, melyben az osztrák
bizottság legutóbbi javaslata felett fognak
dönteni. A „Pester Lloyd” melynek szer-
kesztője tudvalevőleg a kvótabizottság elő-
adója, erre azt írja egyik cikkében, hogy a
kvótabizottságok már legközelebb jelentéseiket
a törvényhozások elé fogják terjeszteni, ami-
ből általánosan azt következtetik, hogy az
osztrák bizottság javaslatát a magyar bizott-
ság elfogadhatatlannak fogja
kijelenteni.

A képviselőház holnapi ülésében befejezik a
napirend-vitát, az ülés végén pedig — mint érte-
sülünk — Asbóth János interpellálni fogja a kor-
mányt a bécsi pestissel szemben teendő óvintézké-
dések dolgában.

A politikai helyzet.

Parlament körökben nagy érdeklődéssel
néznek a holnapi nap elé, melyen az ellenzék
által folytatott harez első csatája eldőlt. Értesü-
lésünk szerint az ellenzék azt tervezi, hogy
holnap már csak Sággy Gyulát beszéltesse meg,
azután névszerinti szavazást kér — melyet
hétfőre halasztat. Ezzel az ellenzék elérte azt,
hogy meghiusította a proponált napirendet,
mely szerint az indemnity-javaslat holnapra tü-
zetett ki volna tárgyalásra.

Új munkarend-javaslat az elnökség ré-
széről ennek következtében csak a jövő héten
várható. Az indemnity-javaslat egyelőre min-
den valószínűség szerint le fog kerülni a napi-
rendről, mivel a kormány a képviselőháznak
amugy is drága idejét nem akarja obstrukció-
nális vitákkal elpocsékoltatni, hanem ehelyett
az ujonevezetalként mennyiségének megállapítá-
sáról és az 1899-re megszavazandó ujonevezetalként
szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalásra
kitűzteni, amely javaslatok ellen, minthogy azok
a birodalom nagyhatalmi állásának és az ország
biztonságának érdekében okvetlenül szükségesek,
az ellenzék sem fog nagyobb nehézségeket tá-
masztani, daczára annak, hogy az egyesült
ellenzék minden napirend-javaslat ellenzését
határozta el. E javaslatokkal szemben azonban
az ellenzék az ország jól felfogott érdekében

nem fog obstrukciót csinálni, mivel azzal be-
láthatatlan komplikációkra adna alkalmat.

A jövő héten egyébként a parlament
helyzet kívülről fog oly fordulatot nyerni,
mely a politikai bonyodalmakat egyszerre
széjjel fogja vágni. Az osztrák Reischrath
ugyanis minden jel szerint konstatálni fogja
tanácskozásaink eredménytelenségét, amire az
osztrák kormány a Reischrathot haza fogja
küldeni. A kvótabizottságok sem fognak többé
összeülni, hanem már a legközelebbi napokban
jelentést tesznek a törvényhozásoknak tanács-
kozásaik eredménytelenségéről és ezzel mód-
ját szolgáltatják annak, hogy a kvóta arányára
nézve a jövő évre ő felsége döntése kéres-
sék ki.

Mihelyt e két körülmény beállt, a magyar
kormány benyújtja az önrendelkezési javas-
latot, amelyre Lukács László pénzügyminiszter
már tegnapi magánjellegű nyilatkozatában
célzott és ezzel végét veti az ellenzék ama
fő kifogásának, hogy a gazdasági helyzet mi-
ként való alakulásáról az ország törvény-
hozása nem tanácskozhat idejekorán. A javas-
lat értesülésünk szerint már elkészült és annak
benyújtása november első napjaiban várható.

KÜLFÖLD.

Rendjel-eső Konstantinápolyban. Vilmos
császár ma viszonzta a szultán bőkezűségét
és ő is számos rendjellel tüntette ki a török
méltóságokat. A nagyvezérnek a fekete-sas-
rendet adományozta, Tevfik basa külügymi-
niszternek pedig, akinek már több nagyobb
német rendjele van, Marschall báró német
nagykövet ma a császárnak egy ajándékát
fogja átnyújtani. Ghazi Osman basa a vörös-
sasrend nagykeresztjéhez való gyémántokat,
valamennyi miniszter és a főbb méltóságok a
vörös-sasrend első osztályát kapták. Har-
madfélélszáznál több udvari és állami
tisztviselőnek ugyane rend különböző oszta-
lyai jutottak, még pedig a császár mellé kiren-
delt kíséret nagyrészenek gyémántokkal. Azon-
kívül számos ajándékot osztottak ki. Érdekes,
hogy a német császári pár a török lakosságtól
különböleg apró ajándékokat kapott.

A kiegyezés. Az osztrák kiegyezési bizottság
ma rövid ülést tartott. Lorber, Kaiser és Lecher
képviselők beszéltek, mind a hárman a kiegye-
zés ellen. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Válás előtt.

— Jules Marmitól. —

A lyoni pályaudvar éttermében, este hét órákor, télen.

Régillené, 34 éves.

Georges Loutel, 38 éves.

Belépnek az étterembe, végig haladnak rajta s jobbra-
balra nézdegélnek. A pinczér, aki előttük megy, biztató
mozdulattal kínál nekik egy-két asztalt, visszautasítják,
mert légyonalba esnek, vagy nem elég félreesők.
Mégis, miután körülnéztek, kénytelenek visszafordulni
és a legrosszabb helyre ülni, épen a konyhába nyíló
ajtóval szemközt, a többi asztalt habozásuk közben
mások foglalták el.

Georges Loutel (kissé bosszusan): Ülünk hát
ide, most már mindegy! (A pinczérhez): Ad-
jon számolyt ő nagyságának.

Régillené: Jobb szeretnék egy melegítő pa-
laczkot, szinte megfagyott a lábam.

Georges Loutel (a pinczérhez): Hallotta? Hoz-
zon melegítő palaczkot.

A pinczér: Igenis, uram.

Leteszi az étlapot Georges Loutel elé és eszi.

Georges Loutel (az étlapot nézi): Mit együnk?

Régillené: Nekem mindegy, nincs étvágyam.

Georges Loutel: Levest?

Régillené: Nem vágyom rá.

Georges Loutel: En sem, de mégis eszem,
okszertüsből.

Régillené: Akkor hát én is eszem.

Georges Loutel: Milyet parancsol?

Régillené: Amilyet maga rendel.

Georges Loutel: Zöldséglevest, jó lesz?...

Nem bízom a consomméjokban. Aztán még
mit együnk?

Régillené: Hozasson magának félig-sült
húst.

Georges Loutel: Előbb halat.

Régillené: Miféle halak vannak?

Georges Loutel: Egész csomó. Nézze.

(Átnyújtja az étlapot, Régillené végigfutja tekintetével.)

Georges Loutel: Nos?

Régillené: Akar turbót-t?

Georges Loutel: Nem. A legtöbbször bü-
zössé teszi az asztalkendőt, amelyen föl-
szolgálják. Különbösen is, ne törődjek velem.

Vállasszon olyasmit, amit maga szeret.

Régillené: Oh, én, ha a saját hajlandósá-
gomra hallgatnék, épen nem ebédelnék.

Georges Loutel: Rosszul tenné. Így rontjuk
el a gyomrunkat. (A pinczérhez, aki kérdőleg
leg néz reá): Hozzon nekünk zöldséglevest,
turbót-t, marhafilét-t, jó porhanyót, ne legyen
kiszáritva, érti?! szép véresre, angolosan
süttesse... apró uborkákat adasson mellé
... aztán meg hozzon labodát, két ökör-
szemmel rajta és... és, mit még?

A pinczér: Gyönyörű libamájunk van, asz-
pikkal.

Georges Loutel: Nem bánom, de zeller-salá-
tát is hozzon hozzá.

A pinczér: És tésztát, milyent tetszik paran-
csolni?

Georges Loutel: Semilyent se. Hanem saj-
tot. A chesterjük tűrhető?

A pinczér: Nagyszerű, merem ajánlani; meg
méltóztatik dicsérni érte. Bort?...

(Átnyújtja a borlapot.)

Georges Loutel: Egy üveg Gravest.

A pinczér: Ásványviz nem tetszik?

Georges Loutel: Nem; csak szikviz. Sietni
fog, ugyehár?

A pinczér: Melyik vonattal méltóztatnak el-
utazni?

Georges Loutel: A gyorsvonatra szállok,
nyolcz óra husz perczkor.

A pinczér: Akkor még bőven van idő.

Georges Loutel: Mindegy, azért csak igye-
kezzék.

A pinczér: Igenis, uram.

(Eltávozik.)

Georges Loutel (Régillenéhez): Nem veti le a
köpenyét?

Régillené: De igen.

(Főlemelkedik kissé és lekapsolja hosszú, nehéz vidra-
prém gallérját. Régillené karcsu, barna, kiválóan ele-
gáns asszonyka. Csinos topázzsintű szeme van és szé-
pen metszett ajsái közt remek fogak sorakoznak.)

Régillené: Még csak alig kezdek fölmele-
gedni, elhiszi? A kocsiiban valósággal dide-
regtem.

Lehuzza a keztyűit.

Georges Loutel: Idégesseg, mert nincs va-
lami tulságosan nagy hideg.

Régillené: Igaz. De én mégis egészen át-
fáztam.

Muraviev Bécsben.

(Távirati tudósítások.)

Az orosz külügyminiszter bécsi utjáról, melylyel más helyen körülményesebben foglalkozunk, távirataink egy angol-francia konfliktussal kapcsolatosan emlékeznek meg. Az orosz külügyminiszter Párisból jön, ahol az angol kormányval hadilábra helyezkedett Deleassé külügyminiszterrel tanácskozott. Megérkezéséről, az említett konfliktussal kapcsolatban czekek jelentik:

Bécs, október 21.

A király ma reggel ideérkezett, hogy Muraviev grófot külön kihallgatáson fogadják. Muraviev már előbb megjött. Kihallgatását Glouchowski gróf külügyminiszternek külön kihallgatása előzte meg.

Kapniszt gróf, a bécsi orosz nagykövét, a ki jelenleg Abazziában üdült, ma reggel szintén Bécsbe érkezett. Az orosz külügyminiszter innen egyenesen Livádiába megy, hogy a cárnak a politikai napieseményekről jelentést tegyen. A „politikai napiesemények” alatt diplomáciai körökben a Fasoda-ügyet, Anglia és Franciaország afrikai konfliktusát értik és így Muraviev utazásának rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak. Kétségbevonhatatlan, hogy Párisban Delcassé és Muraviev közt bizonyos megállapodások létesültek arra az esetre, ha az angol pénzügyminiszternek harczias beszéde által nagyon is élére állított konfliktusnak békés megoldása nem sikerülne, amit nem is tartanak valami valószínűnek.

Bécs, október 21.

Muraviev ideérkezése — hivatalos jelentések szerint — csak a békekonferenciára vonatkozik és a különkihallgatás ama elismerésnek bizonyítéka, amelylyel királyunk az orosz cárnak adózik.

Bécs, október 21.

Ő felsége külön kihallgatáson fogadta Liechtenstein pétervári osztrák-magyar nagykövetet.

Pétervár, október 21.

Muraviev gróf külügyminiszter e hónap 27-én tér vissza szabadságáról. Hír szerint azután megállapítják a fegyverkezés korlátozása tárgyában tartandó nemzetközi értekezlet határidejét. Az értekezlet valószínűleg 1899. január elején Pétervárott lesz.

A német császár veszedelme.

Berlin, október 21.

A német császári pár ellen tervezett anarchista gyilkossági merényletről közölt hírek kiegészítésül a „Nordd. Allg. Zeitung” az alexandriai német konzul jelentéseinek következő kivonatát közli, amelyet közzététel végett kapott meg:

Az alexandriai olasz konzulátus felhívta az ottani rendőrség figyelmét a nagyobb számban odaérkezett anarchisták üzelmeire, mire nyomára jöttek, hogy ezek az anarchisták Kairóban összegyűltek és elhatározták, hogy a kairói Mehemed Ali-téren vagy az Abdorpatotában a német császári pár megérkezésekor bombamerényletet fognak elkövetni ellenük.

Mikor a császári pár utitervének megváltozása közhírré lett, ugyanezek az anarchisták okt. 13-án reggel ismét összegyűltek Alexandriában egy Ugo Parini nevű embernél és a gyűlésen elhatározták, hogy a már kész bombákat Kairo helyett Palesztinába szállítják, hogy ott használják föl a császári pár ellen. Egy trieszti születésű olasz a Khedivial Steamship and Graving Dock Company-nak egy Palesztinába induló hajójára szegődött mint pinczér, hogy a bombákat odaszállíthassa.

A bombákat október 13-án kellett volna abból a kis korcsmából, amelyet Parini Alexandriában a Moharrem-Bey városrészben két év óta bir, a hajóra vinni.

Október 13-án este 7 órakor az olasz konzulátus vezetője, Bardese alkonzul két kavasszal, továbbá Harrington bey rendőrpáncsokkal, Treves rendőrigazgatóval és néhány rendőrrel Parini korcsmájába ment és ott találta magát Parinit. Azt a ládát, amelyben a bombák voltak elhelyezve, csakhamar megtalálták. Parini azt állította, hogy nem tudja, mi van a ládában, amelyet egy ismeretlen munkás tett le nála. Hosszabb faggatásra Parini azt mondta, hogy talán cognac van a ládában és felkapott egy kalapácsot. Nyilvánvalóan fel akarta robbantani a bombákat, hogy mindnyájukat elpusztítsa, de lefoglák és gonosz szándékát így megakadályozták.

Mikor már ártatlanná volt téve, éktelen fenyegetések közt kijelentette, hogy ő anarchista, mire börtönbe vitték és a ládát lefoglalták.

A 13-áról 14-ére virradó éjjel letartóztattak többeket azok közül, akik a Kairóban és Alexandriában tartott anarchista-gyűléseken résztvettek és megállapították, hogy az az olasz, akinek a bombát Alexandriából Jaffába kellett volna vinnie, a jaffai Bristol-szállodába

volt elszegődve pinczérnek és ezt az állást mindjárt megérkezése után elfoglalta volna. A ládát észrevétlenül partra akarták szállítani és a merénylet végrehajtására odaérkező czinkostársakat a Bristol-szállodában elhelyezni.

Október 14-én reggel a német konzul jelenlétében megvizsgálták a Parinál lefoglalt ládát. A ládában két egyforma bomba volt fűrészpörba gondosan elhelyezve és az összekocczanástól fapálczikák által megóva. Mind a két bomba galvanizált vasból készült, közepén kidomborodó, körülbelül huszonöt centiméter hosszú hengereső volt, alul hét centiméternyi és középtűt tiz centiméternyi átmérővel. A bombák előbb czinkdróttal voltak körülfonva és azután papírral és zsinnyel körülcavargatva. A bombák egyikének közepén nyílás volt, amelyből kanócz nyult ki. A bombák mindegyike 2130 gramm súlyu.

A bombák mindegyike 1050 gramm súlyu sárgás masszával, amint konstataáltak, durranó kénesóval és huszonhat darab nagykaliberű kész revolvertölténnyel volt megtöltve.

A bombákat meggyújtás vagy ütés által lehetett volna fölrobbantani.

Azt hiszik, hogy a bombák fölrobbanás esetében ötven méternyi körületben megölték vagy megsebesítettek volna mindenkit.

TÁVIRATOK.

A megsértett Esterházy.

London, október 21. Sir George Levis, az „Observer” jogi tanácsosa ma egy interview-olójának kijelentette, hogy a lap Esterházy ellen felveszi a bizonyítási eljárást. Esterházy Angliában van.

A Fashoda-ügy.

Köln, október 21. A „Kölnische Zeitung”-nak jelentik Londonból:

A Fashoda-ügyet mindenki a legkomolyabb jelentőségűnek tartja. Általános az a meggyőződés, hogy most már nem annyira Fashoda és Marchand-ügyről, hanem az egész egyiptomi kérdéstről van szó, amely kérdésben Angliára nézve a legcsekélyebb engedékenység is vészhozó lehetne. Anglia folyton erősítette hajóhadát, úgy, hogy nem fél-

Csend állt be. Régilléné elgondolkozva nézi hófehér vékonyka kezén a rózsaszín körmöcskéket. Georges, aki szintén lesütve tartja a szemét, arabeszket rajzol késsével az abroszon. A pinczér a levest hoz; először Régillénét szolgálja ki, azután Georget és elmegy.

Régilléné: Hol lesz maga holnap ilyenkor és mit fog csinálni?

Georges Loutel: Ha nem állok meg Marseilleben, akkor Nizzában leszek és valószínűleg ebédnél ülök.

Régilléné: Táviratoz majd nekem Marseilleből?

Georges Loutel: Számíthat rá. Hacsak....

Régilléné: Hacsak talán nem várják Marseilleben a pályaudvarban!

Georges Loutel: Ugy van. Eszébe juthat neki, hogy elém jön.

Régilléné: És abban az esetben, nem találhatna egy pillanatot, hogy nekem táviratozzon?

Georges Loutel: Valóban, az nagyon nehéz volna. Hiszen ismeri, talpalatnyit sem tágit majd mellőlem.

Régilléné: Akkor hát hogyan tudom meg, hogy szerencsésen utazott-e?

Georges Loutel: Irok magának Nizzából....

Ismét csend állt be, ezalatt a pinczér, szalvétára fektetve, egy adag turbot-í tesz az asztalra.

Georges Loutel, (Régillénét nézi, aki enni erőlködik): Ugy-e bár szappan-, mosogatólé-, chlorize van, egyszóval mindenféle ize van, csak turbot ize nincs?

Régilléné: De nem, nem rossz....

(Féltreolja a tányérját.)

Georges Loutel: Azért hagyja ott?

Régilléné: Nem tudok nyelni... Egészen összeszorult a torkom... Adjon innom, kérem.

(Georges kevés borosvizet tölt neki. A pinczér előbozza a marhafilet-t.)

Georges Loutel, a pinczérhez: Nincs nagyon kisütve?

A pinczér: Nincs, uram; egészen angolos.

Georges Loutel, eszik: Angolos... egészen angolos... Legalább két perczezel sült tovább, mint kellett volna... Adja csak idebb az uborkát... (Régillénéhez): Megízlehetné Simone, elég jó.

Régilléné: Köszönöm, nem kérek.

Georges Loutel: Egy falatot se?

Régilléné: Nem, mondtam az imént, hogy nincs étvágyam.

Georges Loutel: Erőltesse magát. Nem valami kellemes nekem itt egyedül ennem, szemközt egy ilyen arcczal.

Régilléné: Mi kifogása van az arczom ellen?

Georges Loutel, (halkított hangon, hogy a szomszéd asztaloknál ülök meg ne hallják): Az, hogy szotmorunak látszol.

Régilléné: Mert hát szomorú is vagyok. (Szintén halkított hangon): Jól tudod.

Georges Loutel, (müstárt tesz a filetre s kevés borsot hint rá): Te nem vagy okos asszony. Hiábavalóságokért bankodol.

Régilléné: Hiábavalóságnak nevezed azt, hogy két hónapra elveszítlek?

Georges Loutel: Elveszitesz! Mintha bizony nem tudnád, hogy hova megyek!... Igazán, ha dáridozni indulnék Nizzába, ha a tengerparti vidám életre készülnék, akkor se beszélhetnél másképen.

Régilléné: Ő hozzá mégy... együtt élsz majd vele...

Georges Loutel: Persze, ebben nincs semmi rendkívüli.

Régilléné (folytatja eszmemenetét): Teljesíted minden akaratát...

Georges Loutel: Amint illik is. Ha már egyszer a véletlen úgy kívánja, hogy kizárólag neki szenteljek néhány napot, tölemtelhetőleg elkerülöm a nehézségeket.

Régilléné: És ha két hónapnál tovább akar maga mellett tartani?

Georges Loutel: Oh nem, ettől nem kell tartanod. Tudja, hogy vissza kell térnem Párisba a lóversenyek idejére.

Régilléné (keserűen): Ó, ó okos asszony!

Georges Loutel: Nagyon. (A pinczérhez): A lábadat, pinczér!

Régilléné: Nem nehéz egyébiránt okosnak lennünk, amikor olyan férjünk van, aki minden kívánságunkat teljesíti.

Georges Loutel: Csak nem irigykedel rá, reménylem?

Régilléné: De igen!

hef annyira meglepetéstől, mint Franciaország.

Páris, október 21. Az „Echo de Paris”-nak azt jelentik Brestből, hogy a francia partvédműveknek a szükséges legénységgel való ellátását folytatják. A szárazföldi hadsereg állítólag 4000 önkéntest fog a tengerészeti gyalogságnak és tüzérségnek szolgáltatni.

A Cavalotti-Macole-párbaj.

Róma, október 21. A Cavalotti-Macole-párbaj ügyben ma ítelt a bíróság. Macolet tizenhárom havi fogságra ítelték, a segédekét fölmentették.

Az anarchisták.

Bern, október 21. A szövetségtanács elfogadta az olasz kormány meghívását az anarchisták ellen teendő intézkedések megvitatása céljából tartandó nemzetközi konferenciára. Mielőtt a konferencia helyét és idejét kitűzik, kinevezik a svájci delegátusokat.

Bern, október 21. A szövetségtanács ismét több anarchista utasított ki.

Róma, október 21. A livornói és bolognai rendőrség értesülései szerint az Alexandriában elfogott anarchisták több itteni anarchista-val titkos levelezést folytattak, akik most már elmenekültek. A rendőrség azt hiszi, hogy külföldre szöktek.

HIREK.

III. Béla király temetése.

Az Árpád-ház történetkönyvéből kitéptek néhány sort az utódok és ötven esztendő-mulva ma helyezték vissza. Ma tették örök nyugalomra III. Béla király és felesége antiochiai Anna sokat hányatott, hosszú időn keresztül temetetlen csontjait a budavári Mátyás-templomban.

A katalokot, amelyen az ereklyéket rejtő két koporsó feküdt, az egész ország állotta körül: a törvényhozás, a kormány, a törvényhatóságok, az egyházi rendnek ugyanolyan valamennyi főméltósága, a honvédség és a közös hadsereg tábornoki és törzstisztikara, közeletünk kiválóságainak sokasága, Budapest székes főváros közönsége. És ott voltak a ciszterciári-papok is, akiknek rendjét III. Béla király telepítette meg Magyarországon s akiknek apátságai közül épen az a négy maradt csak meg, amelyet III. Béla király alapított: a zirczi, pilisi, pásztói és a szentgotthárdi.

Csak a koronás utód, ő felsége a király hiányzott, akit a kormányzás gondjai tegnap, épen a temetés előestéjén, az osztrák fővárosba hívtak. Ez feltűnő is volt, kiváltképpen mert képviselőt se küldött, aki helyettesítse a temetésen.

A pompa, amely az ereklyéket övezte, királyi fénytől ragyogott s talán hétszázket esztendővel ezelőtt sem tűndöklött úgy, amikor a fejedelmi hamvakat Székesfehérvárott első ízben temették.

(A vár.)

A budai vár a német császár látogatása óta nem igen volt olyan eleven, mint ma délelőtt.

Korán reggel már alig járhatott-kelhetett az ember a Mátyás-templom környékén.

A királyné halála miatt kitűzött gyászlobogókat, falakra akasztott fekete drapériákat a legtöbb helyen még néhány nappal ezelőtt leszedték, hogy a királyt eselleges kikocsikázása közben ne emlékeztessék a szomorú gyászra. Ma mindenütt kint lobogtak az eltett zászlók, s a templom elé, a Szentháromság-térre nyíló utcákban számos házat óriási fekete drapériák díszítettek.

Legnagyobb pompát fejtettek ki a Szentháromság-téren lakók; itt még az ablakok is gyászdiszt öltöttek s az üzletek is zárva voltak.

A Mátyás-templom főtornyáról hatalmas fekete lobogó ereszkedett alá. A főkaput, a homlokfal párkányától le a földig, fekete bársonyfűggöny takarta, művészi ráncokba szedve s az árpádkori magyar czimmerrel, III. Béla király és antiochiai Anna családi czimmerével ékesítve.

(A felvonulás.)

Délelőtt tíz órára volt kitűzve a királyi hamvak beszentelésének kezdete, a nép azonban már jó-két órával előbb egyre tolongott a templom felé vezető utvonalon. Bár folyton esőre állott az idő, a tömeg csak úgy zsongott a környéken. Különösen asszonyok jöttek nagy számban, valamennyien talpig gyászban. A gözsiklonál megakadt az összegyűlemlt és főképen Pestről jött kökönség.

Kilencz óra tájban érkeztek meg az első díszfogatokon az egyházi főméltóságok és következett a kocsik szakadatlan láncolata.

A Tárnok-utcán, a merre a kocsik a Szentháromság-térre robogtak, egymásután nyíltak meg az ablakok, valamennyiben egész sereg kíváncsi asszony volt látható. Még itt sem volt más ruha, csak fekete.

Georges Loutel: Hogy is ne! Te a feleségre irigykedel most?

Régilléné (nagyon halk és izgatott hangon): Mindig irigykedtem.

Georges Loutel: Örült vagy; irigykedel egy szerencsés ellenre, akit miattad csalog meg.

Régilléné: Mindegy, ő nem tudja...

Georges Loutel (labodát szed a tányérjára): Nem parancsol labodát?

Régilléné: Köszönöm, nem.

Georges Loutel (megvárja, míg a pinczér kissé távolabb megy): Egyéb se kellene, mint hogy tudja.

Régilléné: Persze, éberem őrködik az ő nyugalma fölött.

Georges Loutel: Csak amennyire kötelességem.

Régilléné (vonagló arczzal): Mig én, az én nyugalmam!... Törődik is maga azzal, ha én szenvedek. Cseppet se bánja. Felesleges fáradságnak véli, hogy nekem hazudjék, engem nem kímél meg semmiféle igazságtól, oh, de semmiféle től sem!

Georges Loutel: Mondja mindjárt, hogy nem szeretem magat.

Régilléné: Szeret, bizonyos órákban; és rögtön azután visszaveszi magát tőlem és én érzem, hogy nemcsak nem halás irántam a boldogságot, melylyel megajándékozta, de sőt neheztel rám, amiért szívében szeretemet ébresztettem.

Georges Loutel (bort vett magának): Ne beszéljen ostobaságokat.

Régilléné (könyekkel a szemében): És há meg-gondolom, hogy sajnálja Loutemét, hogy áldozatnak tekinti a nejét!

Georges Loutel: Olyan asszonynak tekintem, aki nálamnál jobb férjet érdemelt, az bizonyos!

Régilléné: Így hát lelkifurdalásokat érez?

Georges Loutel: Éreznék, ha ő csak a legkevesebbet is gyanítana! (A pinczérhez): És az a libamáj, pinczér?

A pinczér: Itt van, uram.

(Régilléné elé teszi a tálat)

Régilléné (kiszolgálja Loutelt): Aszpikot is?

Georges Loutel: Nem sokat; azt a szárvasgombát ott, jobbról, ha lesz olyan kegyes. És ön, ön folytatja a nem-evést?

Régilléné (visszafojtja a könyeit és mosolyt erőszakol ajkaira): Oh, a salátát megköstölöm.

Georges Loutel: Eczetet, hogy megbetegedjék, ugy-e bár? Ilyenek az asszonyok!

(Az órára néz): Tíz percz múlva nyolcz óra! Pinczér, hamar a sajtot és a számlát.

A pinczér: A nyolcz óra husz perczkor induló gyorsvonathoz uraságodnak szükség-telen sietnie; bejönnek a terembe az utasokat figyelmeztetni. Méltóztatott már jegyét váltani?

Georges Loutel: Igen, megváltottam.

Régilléné: Ugy hát van ideje kávézni is; iszik egy feketét, ugy-e bár?

Georges Loutel: Nem, mert elrontaná az éjszakámat, nem tudnék tőle aludni.

Valamivel tíz óra előtt vonult fel a korona-örög dísz-szakasza és a Ferencz József-nevelő-intézet egyenruhás, kardos növendék serege, hogy a templomban sorfalat álljon. Festőilátvány volt a koronaörög ragyogó ezüstös, aranyos öltözte az óriási feketeségben, amely az egész Szentháromság-téren előmlött.

Háromnegyed tízig tartott a templomba való felvonulás, amikor Vaszary Kolos bíboros-érsek hercegprimás fogata is a főkapu elé állott s nemsokára megkezdődött az istentisztelet.

(A beszentelés.)

Eközben megteltek a padok, a templom hajójának többi részei s a hercegprimás és kísérete bevonult a főoltárhoz, ahol a gyászistentiszteletet tartották.

A szentély padosaiban ültek a főpapi, katonai és polgári méltóságok. Az udvar részéről *Apponyi* Lajos gróf főudvarmester jelent meg fekete díszmagyarban, továbbá *Széchenyi* Gyula gróf főajtónállómester és *Bánffy* György gróf főlovászmester. — Ott voltak továbbá *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök, *Wlassics* Gyula, *Dániel* Ernő báró, *Perczel* Dezső, *Fejérváry* Géza báró, *Lukács* László, *Darányi* Ignác, *Erdély* Sándor és *Josipovich* Imre miniszterek, *Khuen-Héderváry* gróf horvát bán és az összes államtitkárok, *Schlauch* Lőrincz nagyváradi bíboros-püspök, *Császka* György kalocsai érsek, *Bende* Imre *Bubics* Zsigmond, *Szmrecsányi* Pál, *Rimdy* Károly, *Drohobeczky* Gyula, *Dessewffy* Sándor, *Hettyey* Sámuel, *Majláth* Gusztáv gróf római katolikus püspökök, *Pável* Mihály és *Mihályi* görög-katolikus püspökök, *Bogdanovich* és *Zmajanovich* szerb püspökök, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főpát, az evangélikus-református egyház részéről *Hegedüs* Sándor főgondnok és *Szász* Károly református püspök, az ágostai-evangélikus egyház képviselőjében *Prónay* Dezső báró főgondnok és *Baltik* püspök, *Szilágyi* Dezső a képviselőház elnöke, *Láng* Lajos és *Kardos* Kálmán alelnökök, *Daruváry* főrendiházi alelnök, *Zichy* Nándor gróf, *Zichy* Ágost gróf, *Czirák* Antal gróf, főrendiházi tagok, *Falk* Miksa, *Mikszáth* Kálmán, *Csávossy* Béla, *Gajary* Ödön, *Légrády* Károly, *Komlóssy* Ferencz, *Molnár* János, *Szöts* Pál, *Tolnay* Lajos, *Rónay* János, *Major* Ferencz dr., *Rössival* János, *Miklós* Ödön, *Serbán* Miklós országgyűlési képviselők, (a függetlenségi és negyvennyolczas párt távollétével tűndöklött, tagjai közül csak *Kossuth* Ferencz volt jelen). A hadsereg részéről herceg *Lobkowitz* Rudolf hadtestparancsnok, *Forinyák* honvédelmi adlátus, *Róhonyczy* altábornagy teparancsnok, *Klobucsár*, *Csesznák*, *Halasy*, *Jablánczy*, *Ghyczy* Béla, *Korautek* tábornokok, a külföldi hatalmak képviselői közül *Luffi* bey török, *Barlovácz* szerb, *Saxlehner* belga főkonzulok, *Alt-schul* svéd, *Haggenmacher* svájci konzulok. A főváros köztörvényhatóságából *Márkus* főpolgármester, *Halmos* polgármester, *Rózsa-völgyi*, *Mataska* alpolgármesterek, *Medrey* Zsigmond, *Grauer* Vilmos dr., *Csepreghy* János, *Havas* Rezső, *Gerlóczy* Károly bizottsági tagok. Pest vármegyétől *Beniczky* főispán, *Fazekas* főjegyző. Székesfehérvárról *Havranek* polgármester. A főhajó padosait a megyei és városi küldöttségek foglalták el, jobbra a főispánok vezetése alatt, akik közt ott voltak *Fenyvessy* Ferencz, *Reiszig* Ede, *Sárközy* Aurél, *Jankovich* László gr., *Lukács* György, *Hagara* Viktor stb. Ott voltak továbbá *Forster* Gyula miniszteri tanácsos, a templomépitő-bizottság elnöke, *Forster* Géza, az országos magyar gazdasági egyesület elnöke, *Magyar* Gábor, a piarista-rend kormányzója, *Fadrusz* János szobrász stb.

Ott voltak továbbá III. *Endrének* az utolsó Árpád-házi királynak vészerint rokonai: *Crouy* Endre és *Crouy* Árpád nógrád vármegyei földbirtokosok is.

Az első néhány padosban ültek báró *Bánffy* Dezsőné, báró *Dániel* Ernőné, *Wlassics* Gyuláné, *Perczel* Dezsőné, *Forinyák* Gyuláné, *Barlovácz* Györgyné, *Daruváry*né, *Dárday*né.

(A gyászmise.)

Pontban tíz órakor kezdődött a gyászmise, melyet Vaszary Kolos bíboros hercegprímás mondott.

Az istentiszteletben Hornig báró és Steiner püspökök, Vajda Ödön zirczi főpát, Bitta Dezső apát, Walther Gyula, Klinda Teofil, Kohl Medárd dr., Gudenus báró, Andor udvari papok, Krizsán Mihály, Puri Iván és Nemes Antal dr. budavári plébános segédkeztek a hercegprímásnak.

Az énekhar Mozart nagy rekviemjét adta elő. A magánzólamokat Hilgermann Laura, Kaczér Margit, Arányi Dezső és Szendrői Lajos énekeltek, Vavrinecz karnagy dirigált és Szikla Adolf játszott az orgonán.

Háromnegyedórát tartott a rekviem. Ennek végeztével Vaszary Kolos hercegprímás a főoltárnál a nép felé fordult és beszédet mondott.

(A hercegprímás beszéde.)

Az Árpád-házi nagy király, kinek ravatala köré gyülekeztünk, ifjúkorát külföldi erkölcsstelen udvarban töltötte, azért a nemzet nagy része, bár jogát a koronához elismerte, tartott tőle; de midőn tapasztalta, hogy lelke a romlottak között is tiszta, szive az idegenek közt is magyar maradt, midőn látta, hogy királyi fönséges hivatásának tudatában a nemzet boldogítására fordítja minden erejét, szenteli minden idejét: szeretettel, hódolattal övezte.

És méltán, mert valóban korát fölülmuló bölcseséggel szervezte a közigazgatást, megalkotva a magyar kancelláriát, mely századokon át fönnállott. Rendezte az ország pénzügyét, emelte gazdaságát, a kulturának minél szélesebb körben leendő terjesztésére szent Bernard fiait, akiknek utódai koporsóját halás kegyelettel állják körül, a hazában letelepítette; nemzetének azt a hő vágyát, hogy I. László a szentek közé soroztassék, kieszközölte.

Az igazságszolgáltatásban a szent könyvnek minden helyen, minden időben alkalmazandó következő törvényeit fogantatosította:

Boszuálló ne légy és feledd el az embertársaidtól szenvedett méltatlanságokat.

Ne állj a törvényben véred ellen.

Ne tégy hamis tanúságot.

Ne kedvezz a gazdagnak az igazságszolgáltatásban.

Ne nézd le a szegényt.

A munkások bérét ne tartsd vissza.

Özvegyeket, árvákat ne nyomorgass.

Ha valaki testvéreid közül szükségét lát, ne vond meg kezedet tőle.

Ne nyomd el uzsorával a szűkölködőt.

Atyádat, anyádat szidalmakkal ne illesd.

Ne tégy kárt másnak vagyonában, becsületében.

Messze hazánk határain túl eljutott igazságosságának híre. Belgium püspöke, a kor egyik történetírója így ír: „Tudjuk, hogy az igazságot szereted, ápolod. Ez országlásod fénye, ez koronádnak dicsősége.”

Nagy és nemes tetteiért hazájában és a külföldön egyaránt kiváló tekintélynek örvendett és szava Európa politikai mérlegében nyomatékos súlylyal bírt.

Nemzete nagy fájdalmára, férfi korában ragadta el a halál. Tetemeit hét század után megtalálták. Felsőleges urnuk elődje és őse iránt táplált kegyelme folytán úgy intézkedett, hogy a nagy király és hitvese földi maradványai egyházi és nemzeti gyásznapélylyel a koronázási templomban nyugalomra helyeztessenek.

Midőn e ravatal előtt állok és az élők-höz szólok, megdöbbenve gondolok a szentírás e szavaira: „El van végezve, hogy az emberek egyszer meghaljanak.” E törvény alól nincs kivétel.

Nem tartóztatja föl a halált sem az édes anyának elhaló gyermeke fölötti könyörgése, sem a fiúnak szülője halálküzdelménél hullatott könyve, sem egy egész nemzetnek hön szeretett királyának vagy kitalányjának haladokló ágyánál fölajduló keserve, sem az orvosi tudomány bármely gyógyszerre: meg kell halnunk mindnyájunknak.

S mit tesz meghalni? Meghalni tesz: a szülőktől, gyermekektől, rokonoktól, jó barátoktól erővel elválasztatni; meghalni tesz: a földi gyönyöröktől, javaktól, a rangtól, a gazdagságtól örökre megválni.

Ugyan! Ha bírnád a világ minden aranyát, minden ezüstjét, mi maradna mindebből számodra haláloedkor?

Semmi!

Hisz amint meghalsz, elvesztetted mindent!

Nem a tied már az a halottas ágy, melyre kiteritenek, nem a tied az a koporsó, melyben kivisznek; nem a tied az a keskeny föld, melybe eltemetnek. Te mindent itthagya, a világ is elhagy, elfelejt téged.

Igaz, vannak, kik szeretteik halálakor kapott lelki sebeiket egész életükön át viselik, vannak, kik elhunyt övéik kedves emlékét állandó kegyelettel őrzik, érettek Istent mindennap kéri, de ezek csak kivételek! Milliók és milliók halnak el, kiknek sirjait alig növi be a fü, már elfelejtik őket; elfelejtik életüket, melyről többé senki nem emlékezik; elfelejtik nevüket, melyet többé senki sem hangoztat, elfelejtik halálukat, melyet többé senki nem sirat, elfelejtik sirjukat, melyet többé senki nem látogat.

És ezzel vége mindennek? A sir talán véghatára létünknek? Ott megszűnik minden? Azontul nincs semmi? Az emberi bölcsesség azt állítja, hogy a létező anyag nem vész el. Nem vesznek el e kövek, nem e ruhadarabok, nem egy porszem, nem vész el a mi testünk sem, csak elemeire oszlik, átváltozik. Hogyan?

Ha a mi testünk, ez az anyag, nem semmisül meg, lehetséges volna-e, hogy a mi nemesebb részünk, mely bennünk eszmél és gondolkozik, a mi imánk, hitünk, reményünk, szeretetünk, hódolatunk, kegyeletünk, szóval minden magasztosnak tényezője, a mi lelkünk megsemmisüljön? Ha fölnyitnád e koporsót, megláthatnád, mivé lett III. Béla királyunk daliás alakja? Porrá lett! Fönmaradt még ereklyeként néhány csontdarab, melyeket szintén porrá őrlend az idő. Fönmaradt még az ércz-korona, mely a sirban fejét érintette, de hová lett lelke, melynek bölcsességével országa ügyeit rendezte? Fönmaradt az érczkard, mely vért gyanánt holttestét fődte, de hová lett lelke, melynek hősiségével hazáját megvédelmezte? Fönmaradt az érczjogar, mely királyi hatalmát jelképezte, de hová lett lelke, melynek igazságosságával alattvalóit érdemeik szerint jutalmazta, vagy büntette? Fönmaradt az érczgyűrű, a kölesönös vonzalom jelvénye, de hová lett lelke, melynek szeretetével családi életét oly boldoggá tette? Fönmaradt végre az érczkereszt, valóságának hirdetője, de hová lett lelke, melynek imájával Isten áldását a nemzetre esdekelte?

Talán megsemmisült? Nem semmisült meg! Mert meghalni annyit tesz, mint a legigazságosabb bíró elé állítatni, hogy ő erényeink vagy vétkeink szerint megítéljen s örök jutalomban vagy büntetésben részesítsen! Nem lesz emberi elme. bármily éles, mely bennünket megvédjen, nem lesz földi hatalom, bármily erős, mely bennünket megmentsen, mert az élet könyvében híven föl van jegyezve minden tiszta, vagy bünös gondolatunk, föl van írva minden épületes vagy botrányoztató szavunk, föl van jegyezve minden jó vagy rossz cselekedetünk!

E szerint fogunk megítéltetni. Mi van rólunk eddigelé az élet könyvébe írva, megtudhatnók, ha bele tekintünk saját életünk könyvébe — lelkiismeretünkbe. De hát mi úgy élünk, mintha sohasem kellene meghalnunk! Elménk gondolatai, szívünk vágyai majdnem kizárólag a földiekhez vonzódnak, tetteink is többnyire a világhoz irányulnak! Hányan vannak, kiknek lelkiismerete hosszú időn, többször egész életen át alszik és csak az utolsó órában ébred föl!

Ki ne ismerné történetét a fejedelmi ágból származott híres hadvezérnek, kinek szavára ezerek öldöklő fegyvere villant meg, kinek diadalmas lépteit, amerre csak járt, inség nyomor követte mindenütt? Ennek a világ ítélete szerint nagy embernek is ütött a végórája, aki amily erős vala ellencével vívott küzdelmeiben: ép oly gyenge volt a halállal szemben. Üvegcséni kezdő szemében a világ egészen más színben tűnt föl; s midőn ágyát körülálló egykori bajtársai azzal vigasztalták, hogy neve, emléke, dicsősége győzelmeiben fönmarad, remegő hangon így válaszolt: „Mit

beszéltek nekem dicsőségről? Minden győzelmennél többre becsülném most, ha a szegénynek Isten nevében kenyeret nyújtottam volna!”

Vajjon mitől félt e nagy hős? Nem a haláltól félt, hanem a halhatatlanságtól; nem félt a sirban leendő nyugrástól, hanem félt a föltámadástól; nem rettegett e mulandó élet végétől, hanem rettegett az örök élet kezdetétől s az ott reá várakozó ítélettől. Mikép ítelt fölötte az Ur? Talált-e bünbánatra való szavai után irgalmat az éghen, ki halálos ágyáig nem ismert irgalmat a földön? Ki tudná megmondani?

Béla királyunk nem rombolt, hanem alkotott, inséget, nyomort nem okozott, hanem gyógyított és habár, mint minden embernek, ugy e nagy királynak is voltak erényei mellett tévedései, gyarlóságai, bünnei, de ezeket lemosták igazi bünbánatának halálos ágyán hullatott könyvei.

Abban az erős hitben, hogy a választottak között vagy, emeljük égre tekintetünket, hogy poraidra áldást és nyugalmat esdekeljünk! Légy tehát nagy királyunk poraidban is áldott és midőn ősz hazádat napjainkban is annyi bajjal küzdeni látod, szent elődeiddel és szent unokáiddal légy közbenjárónk Isten előtt, hogy árássa áldását reánk, téged ma is tisztelő, hű nemzetedre, melynek jóléteért életedben oly nemes lélekkel küzdöttél.

Esedezzel az égi királynál utódodért, vérrokonodért, hön szeretett földi királyunkért, hogy emelje föl fájdalomtól lesujtott lelkét, vigasztalja meg bánatos szívét, tartsa meg hosszú ideig nekünk oly drága életét, hogy a törvény és béke útján még soká boldogan vezethesse nemzetét. Amen!

(A ravatal előtt.)

A hercegprímás a beszéd után, amely mély hatást keltett, lejött az oltár számolyáról és a papság kíséretében a ravatal elé állott.

Megszentelte a koporsókat és körülömjénzte a segédkező világi és ciszterczita-papsággal felváltva elmondotta a halotti zsoltárokat és imákat.

Az ének- és a zenekar ezalatt Mosonyi „Liberá“-ját adta elő.

A Requiescat in pace után a hercegprímás kissé a főoltár felé huzódott az istentiszteletben segédkezőkkel együtt, hogy helyet adjon a koporsókat a Szentháromság-kápolnába vivő ciszterczita-atyáknak.

A szentély közelében állók mind a katalakhoz törekedtek, hogy az érczkoporsókat és a csontok püellet talált ereklyék piros vánkosokon fekvő másolatait még egyszer megnézzék, a koronaörök alig tudtak helyet szorítani a szentségtől alig tiztizenöt lépésre levő kápolnáig, ahol a királyi párharmvainak befogadására az óriási kőkoporsó már készen állott.

(Az utolsó ut.)

A koporsókat négy-négy ciszterczita-atyá léemelte a ravatalról és megindult a gyászmenet. Elöl ment a hercegprímás a papsággal. Ezután három ciszterczita-atyá a király és a királyné ékszereinek másait és a ciszterczita-rend ezüst koszoruját hozta egy-egy vánkoson.

Közvetlen a koporsók előtt Vajda Ödön, a zirczi apát. Most hozták a király s ezután a királyné koporsóját. A koporsókat báró Bánffy Dezső miniszterelnök vezetése alatt a kormány tagjai, Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke és Láng Lajos képviselőházi alelnök követték.

A kápolnában a két koporsót az oltár elé tették, ahol Vaszary Kolos hercegprímás még egyszer meghintette mind a kettőt szentelt vízzel s csöndes imát mondott felettük.

Ezután a templomszolgák a király koporsóját betették a kőkoporsóba. Már-már leeresztették az üregbe, ahonnan a koporsó fölött levő nehéz kőfedő miatt aligha lehetett volna egykönnyen újra kivenni, amikor a hercegprímás észrevette, hogy a király csontjait fordítva akarják elhelyezni: lábbal a falnak. Rögtön visszavétette s a koporsó helyérefordítása közben az egyik szolga a kezét is megsértette a kőfedőt tartó hévérrel.

A királyi ereklyéinek elhelyezése után a királyné csontjait tették örök nyugalomra s a kőkoporsó födelét a hévér segítségével lebecsátották.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A királyné emléke.** A keleti kereskedelmi akadémia is rendezett a múlt hónapban gyászünnepeket Erzsébet királyné emlékére. Az ünnepélyen elmondott beszédek most nyomtatásban is megjelentek; a díszes kiállítású füzetben benne vannak Kunos Ignác dr., Rhousopoulos Rhousos tanár és lovag Falk Zsigmond beszédei.

— **Dóczi Lajos Budapesten.** Dóczi Lajos udvari tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának főnöke, jelenleg Budapesten tartózkodik és holnap tér vissza Bécsbe.

— **Vilma királyné — menyasszony.** Az amszterdami koronázási ünnepélyen jelen volt löbök közt Vilmos wiedi herceg, aki Potsdamban szolgál a német császári testőrségnél, egyébként igen szép férfi és mindössze — huszonhárom esztendő. Ismerte-e Vilma azelőtt is a nyalka testőrt, vagy csak „meglátta s megszerette őt”, azt egyelőre nem lehet tudni, az azonban bizonyos, hogy igen megtetszett a királyi felségnek. Anyjára, hogy a felesége öhajt lenni. A herceggel különösen Lohengrin-szerű megjelenésével imponált a lobbanékony szívű fiatal királynőnek.

— **Az új román metropolita.** Mint hírlík, az elhunyt metropolita helyére Metianu János aradi püspököt fogják nagyszabedni érsek-metropolitává megválasztani. Ellenjelöltje Goldis János, a nagyváradi görög-keleti püspökség helynöke lesz, aki szintén számíthat tekintélyes számu szavazatra, Metianu többsége azonban kétségtelen. Ez esetben Goldist választják meg aradi püspökké. Az utóbbi jelenleg szabadelvűparti programmal a csékei választókerületet képviseli az országgyűlésen.

— **Gróf Wenkheim József állapota.** A fiatal Wenkheim József grófnál, aki tüdejét egy vigyázatlan lövéssel megsértette, ma mérsékelt sebláz állott be. Mint csabai levelezőnk táviratozza, orvosai most már nem tartanak katasztrófától! A szerencsétlen lövés úgy esett, hogy a fiatal gróf utóbbi időkben a czellövésben gyakorolta magát több ízben. Tegnap is épen ez volt a szándéka, mikor revolverét megtöltötte. A töltésnél követett el valamelyes vigyázatlanságot, melynek következtében súlyos sérülést szenvedte.

— **Halálozás.** Abonyból írják nekünk: Markbreit Adolf tiszavárkonyi nagybirtokos, Jász-Nagy-Kun-Szolnok- és Pestmegye törvényhatósági bizottságának tagja, kiben Markbreit Sándor, Markbreit Gyula dr. földbirtokosok és Markbreit Imre mérnök atyjukat, Jellinek Arthur dr. pedig apósát gyászolja, általános részvét mellett helyzetetett örök nyugalomra. A temetésen küldöttségileg megjelent Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Pestmegye, Szolnok és Abony városa, Tisza-Várkony elöljárósága, több fővárosi egyet és jótékonyági intézet, a budapesti közúti vaspályatársaság stb.

— **Megégett uriaszony.** Borzalmas szerencsétlenségről ad hírt debreczeni levelezőnk. A szerencsétlenség áldozata Klein Lázár hatvan-utczai fűszerkereskedő felesége. A család tagjai késő este dolgoztak, mert Klein legidősebb leánya menyasszony és készültek a lakodalomra. Éjjel Kleiné a petroleum-lámpával kiment a konyhába. Az asztalra helyezte a lámpát, melyet lebegő hálóköntőseivel lehuzott. Erre kifutott a kuthoz az udvarra, hogy eloltsa ruháját, de futásközben a lebegő ruhán a tűz még jobban föléledt és a lángok elborították testét. Félnapig virta élet-halálharczát, míg a borzasztó kínok kioltották életét s most halva fekszik a kórház bonczasztalán.

— **Luccheni védője.** A genfi törvényszék Pierre Moriand ügyvédet nevezte ki Luccheni védőjéül. Önként a védelmet egy ügyvéd sem akarta elvállalni és így a törvényszék kénytelen volt hivatalból nevezni ki védőt. Az ügyvéd felkereste védenczét, aki teljesen nyugodtan fogadta. Beszélgetéséről, melyet Lucchenivel folytatott, egy genfi újságírónak a következőket mondotta Pierre Moriand:

— Luccheni azzal fogadott, hogy ő nem kívánt védőt. Miután a törvények megkövetelik,

hogy védője legyen, nem tehet egyebet, mint hogy a kijelölt ügyvédet elfogadja. Egy óráig beszélgettem vele, a mely idő alatt semmi újat nem mondott. A szerencsétlen királyné gyilkosa mindjárt az első vallatáskor elmondott mindent, amit csak elmondhatott. Szeptember tizedike óta, mikor szörnyű tettét elkövette, egy hajszálnyira sem tért el első vallomásától. Előtte is az ő ismert teoriáját hangoztatta: „aki nem dolgozik, ne is egyék.” Ha ő nem dolgozott nap-hosszat, akkor ő neki sem volt mit ennie. A világon nagyon sok az olyan ember, aki bőségben uszik és nem cselekszik semmi hasznosat. Ő huszonöt évig élt nélkülözések közt és mindig boldogtalan volt. Sohasem segítette senki. Végezetül aláírta a szokásos iratot, hogy engem elfogad védőjének.

Azzal átadott ügyvédjének egy nagy halom iratot, melyek bűnperéhez tartoznak. Pierre Moriand ötvenhárom év körüli kiváló kriminalista, aki már számos nagy perben kiváló szerepet vitt. Azelőtt elnöke volt a svájci nagy tanácsnak. Aziránt tisztában van, hogy védenczét az életfogytig tartó fegyháztól megmenteni nem tudja.

— **A számoló-művész hibái.** Bécsi tudósítónk beszél nekünk telefonon: Frankl Móricz, a híres számoló-művész, alighanem újabb öngyilkossági kísérletet követett el. Erre enged következtetni az, hogy tegnap egy produkciója után egész kétségbeesetten hagyta el az „eladási termet” és még mindeddig nem került elő. A nagy számoló-művész annyira szívére vette, hogy tegnap három hibát tett a számításaiban, hogy úgy látszik ismét öngyilkosságot akar elkövetni. Legalább így tett hasonló esetben Milanóban a múlt évben.

— **Fiume az áradás után.** Fiumei tudósítónk táviratozza: Az utcákat, üzleteket, elárasztott házakat most nagyban takarítják. Nagy bajt okoz a vízhiány, mely onnan ered, hogy a vízvezetékét az áradás hasznavehetetlenné tette. A rendőrségen a vízáradás által anyagilag sujtott lakosok megkezdik bejelenteni szenvedett káraikat. Eddig csak hetvenheten jelentkeztek, káraikat összesen százhuszonhét ezer forintra téve. A gyárak, ipartelepek kára ezideig nincs bejelentve. Aggodalom tölti el a város lakóit, mert a láthatárt állandóan sötét, zivatart jósól felhők borítják. Egy újabb katasztrófa bekövetkezésétől tartanak. A Recsina folyó, melyből az áradás keletkezett, még most is nagy. Az áradástól sujtott szerencsétleneket ma Szapáry László gróf kormányzó kereste fel. Nagy segélyakció indult meg az árviztől sujtottak segélyezésére. A király a szerencsétlenség hírére azonnal intézkedett, hogy magánpénztárából négyezer forintnyi segélyt utaljanak ki az árviztől sujtott lakosoknak. Az összeget Bánffy Dezső báró miniszterelnökhöz küldötte, ki már eljuttatta rendeltetési helyére.

— **Összedült háromemeletes ház.** A pozsonyi orthodox zsidó hitközségnek háromemeletes új iskolája, melynek építése már a befejezéshez közeledett, tegnap este óriási robajjal beomlott. A 80.000 forintos épületet oly gyöngye alapokon emelték, hogy nem bírta meg a tetőzetet, mely a törve az összes emeletet, a földszintre zuhant. Embérelt szerencsére nem esett áldozatul, mert a beomlás a munkaidő végeztével történt. A hatóság azonnal vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy kit terhel felelősség a dologban.

— **Meglopott város.** Mint szegedi tudósítónk táviratozza, a városnál ma egy ezerforintos lopásra jöttek rá, melyet még 1893-ban követett el egy eddig ismeretlen tettes. A kérdéses ezer forint az állam által a városnak kintalványozott iskolai segélyösszeg volt. A pénzt a városházáról nyugta ellenében valaki felvette a királyi adóhivatalnál, mint annak könyveiből kitűnik. A tolvaj kiléte iránt széleskörű kutatások indultak meg.

— **Hirtelen halál.** Ifjú Bruder Ferencz budapesti műépítész, tartalékos honvédfőhadnagy, a koronás aranykereszt tulajdonosa, ma délután egy órakor szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

— **Három feleség.** Pirner József házfelügyelő — mint tudósítónk írja — nemrégiben Pozsonyból Bécsbe költözött, de Pozsonyban hagyta szerelt hitvesét. Hatvan éves öreg ember volt már Pirner, de a szíve ifjan dobogott. Alig ért Bécsbe, újból megnősült. Ezután már rapszodikus gyorsasággal következtek be életének változatos mozzanatai. Második nejétől elvált s megnősült harmadszor is; tegnap pedig már el is itélték bigamiáért. A bécsi törvényszék hat havi súlyos börtönre ítélte, de viszont elengedték neki az utolsó két feleségét. Csakis első házassága maradt érvényben.

— **A rendőrség nyilatkozata.** A főkapitányság a sajtóiroda útján ma a következő sorokat adta ki: „A lapoknak az a közleménye, mintha a főkapitányság államrendészeti osztályánál személyi változások volnának várhatók, egyáltalában nem felel meg a valóságnak.”

— **Erkölcstelen levelezőlapok.** Szegény, jámbor levelezőlapok, milyen sorsra jutottak. A postagazgatóság kisütötte róluk, hogy erkölcstelenek. No, nem valamennyien, hanem részben. Nevezetesen azok a tájképes levelezőlapok, melyek nem egészen tájképeket ábrázolnak, hanem csinos fürdőjeleneteket, külön szobákat, vagy még rosszabbakat. Sőt még ezért sem haragudna a posta, csak azt nem tudják elviselni, hogy ezek a csintalan képek egynémelyike azzal dicsekszik, hogy — a kincstár gyártmánya. Feliratul az egyszerű „Levelezőlap” szó helyett azt mondja, hogy „Magyar kir. posta”, sőt koronát, czimert is tesz rájuk a nyomdász. Az utóbbi egyenesen a törvénybe ütközik, míg az előbbi olyan színben tünteti fel a kincstárt, mintha ő gyártaná azokat a képeket. A jövőben az ilyen inkriminált levelezőlapoktól a posta meg fogja vonni a szállítást. Hogy az esetleges készlet kárba ne menjen, a czimlapon előforduló „Magyar Királyi Posta” szavak erős tollvonással keresztülhuzandók a feladás előtt.

— **Lopás a kereskedelmi minisztériumban.** A kereskedelmi minisztériumban pár nap előtt több fontos akta veszett el az elnöki osztályból. Ebben a dologban szigorú vizsgálat indult meg, amelynek az lett az eredménye, hogy egy, a minisztériumban alkalmazott napidijast vettek gyanuba. A minisztérium nevében végre is egyik tanácsos feljelentést tett a rendőrségnél, amely a megtartott nyomozás alapján maga elé idézte a gyanusítottat, aki egyik fővárosi gőzmalom tisztviselője. Az illető mindent tagad, de az ellene felmerült súlyos gyanuok miatt a rendőrség egyelőre fogva tartotta és a vizsgálatot a legszigorubbán folytatja. A gyanusított igen jó családból való harminczéves fiatalember.

— **Pénzhamisító fogházor.** A budapesti törvényszék vizsgálóbírója ma letartóztatott egy Iváncsics László nevű fegyőrt, ki ellen az a gyanu merült fel, hogy több, az országos gyűjtőfogházban fogva levő pénzhamisítóval egyetértve, hamis ezüstforintokat és koronákat gyártott. Az illető tagadja állítólagos tettét és azt mondja, hogy azokat a hamis pénzeket, amelyek kikutatásakor a zsebében voltak, az újpesti-uton találta.

— **A régi honvédek ügye.** Az 1848—49-iki központi honvédegyesület emlékiratban kérte a belügyminisztériumot, hogy a vidéken megalakult honvédegyesületek alapszabályait jóváhagyás végett ne kívánja fölterjesztetni. A belügyminiszter most kijelenti leiratában, hogy ezt nem azért kívánja, mintha az egyesületek működésében valamely meg nem engedhető czélt föltételezne, hanem az általános jogrend szempontjából keletkezett az a miniszteri rendelet, hogy megalakultnak csakis azok az egyesületek tekinthetők, amelyek belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal bírnak. Ennélfogva maguknak a honvéd-egyesületeknek az érdekében kívánja az alapszabályok bemutatását és azért is, mert föltételezi a honvéd-egyesületekről, hogy azok magukat — saját érdekükben — az általános jogrendnek alávetik.

— **Rablógyilkos merénylet.** Zombor egyik legnépesebb utcáján, a bezdáni uton, csütörtök este vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt. Konyovits István gazdag földbirtokos lakására négy szerbnek öltözött ember csöngetett be. Ki akarták csinálni az utcára, hogy ezalatt lakását kirabolják.

Konyovits azonban észrevette a rablók szándékát, zajt ütött és segítségért kiabált. Erre az egyik rabló pisztolyt rántott és a földbirtokost le akarta löni, de ez nem vesztette el lélekjelenetét, a pisztolyt kicsavarta a támadó kezéből. Erre már odaértek a házbéliek, kiknek láttára a merénylők odébb állottak. A csendőrség letartóztatott négy gyanús egyént, kik azonban tagadják, hogy ők követték volna el a merényletet.

— **Egy görög nagyasszony halála.** Kalliope Pappalexopulo asszony, az ujabbkori görög történelem egyik kimagasló alakja, mint Naupliából írják, ott a napokban meghalt kilenczvenkét esztendőskorában. A matróna nagy szerepet játszott a hatvanas évek eseményeiben, melyek Ottó görög király bukását megelőzték. Mint tizenöt éves leánya 1821-ben, a forradalom kitörése alkalmával elhagyta hazáját és hozzátartozóival együtt Olaszországba menekült, ahol szépségével és keleties ruházódásával nagy feltűnést keltett. Naupliai háza gyűlékezési helye volt ama politikai elégedetleneknek, akik az idegen uralkodó trónját aláásták, miglen Ottót 1866-ban Görögországból elűzték. A mai nemzedék ugyan már alig emlékszik reá, de kortársai benne a legfelvilágosodottabb és legjelentékenyebb személyiségek egyikét tisztelték. Pappalexopulo asszony ugyyszólván élő történelme volt Görögországnak a nagy forradalomtól napjainkig. Mint az „Italie” írja, csaknem minden görög államférfival, tiszttel, diplomatával és tudóssal személyes összeköttetésben állott és valamennyiről tudott valami jellemző adomát elbeszélni.

— **Felkezesi gyűlések.** Úgy a dunamelléki reformátusok, mint az ágostai-evangélikusok befejezték ma tanácskozásukat. A reformátusok gyűlését Szász Károly nyitotta meg; egy számszéki jelentést és néhány apróbb ügyet intéztek el ezután. A nyilvános közgyűlést Szász Károly imája zárta be, majd a zárt ülésekkel véget ért a kerület gyűlése. — Az evangélikusok konventje III. Béla király temetése miatt csak tizenkét órákor kezdődött. A közgyűlés jóváhagyta a jogügyi bizottság összes előterjesztéseit, majd több jelentétfelen bejelentés tudomásul vétele után Prónay Dezső báró két órákor berekesztette a közgyűlést.

— **Öngyilkosság.** Turba István szobafestősegéd az éjjel a filatori-dűlőn, a téglagyár mellett halántékon lőtte magát és szörnyet halt. Tettének okát nem tudják.

— **Betörés egy trafikba.** Besztercebányán pár nappal ezelőtt a Walter és társa-féle nagytözsdeben éjjel betörők jártak. Százforint készpénzt és harmincz darab osztálysorsjegyet loptak el. A tolvajokat nyomozzák.

— **Gázrobbanás.** Ma délután fél egy óra tájban a Lipót-körut 24. szám alatt levő Terényi-féle gépraktárban gázrobbanás volt. A raktár gázcsapja valószínűleg megrongálódott s így ömölhetett ki a gáz, amely a háziszolga gyertyájától óriási dőrejjel felrobbant. Szerencsére senkinek baja nem esett, de a helyiség összes ablakai betörték a nagy légnymástól. A vizsgálatot megindították.

— **A kedvesek.** Tain József ácssegéd tegnap ittas állapotban támolygott Szabolcs-utcai lakására. Ott éktelen lármával a vele közös háztartásban élő Todor Julianna cselédleánytól pénzt követelt. A leány, miután látta, hogy Tain már amugy is alig áll a lábán, a kérést nem teljesítette. Erre a részeg ember felkapott egy baltát s azzal kétszer úgy vágta fejbe a leányt, hogy menten összeesett. Ezek után a pénzt magához vére, eltávozott. A leányt be szállították a Rókus-kórházba, a brutális embert pedig még az éj folyamán letartóztatták.

— **Köszvényesek öröme az a kellemes hír,** melyet a Johnsen-kenőcsről számtalan meggyógyult csúsz és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnő szer már néhány napi használat után a legmakacsabb és legrégebb csúsz és köszvényes bajokat is meggyógyítja. Kapható kizárólag Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban. (Budapest, V. Széchenyi-ter, Nagykorona-utca sarkán) üvegenként 1 forintért.

Napirend.

Naptár: Szombat, október 22. — Római katolikus: Kordula sz. — Protestáns: Kordula. — Görög-orosz: (október 10.) Eulamp vt. — Zsidó: Marcheschvan 6, Sabbath Noach. — Nap két 6 óra 15 perczkor reggel, nyugszik: 4 óra 41 perczkor délután. — Hold két: 1 óra 17 perczkor, nyugszik este 10 óra 43 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Nemzeti muzeum: képlár, nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 3—8-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrássy-ut végén, látható reggel 9-től este 6 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

A pestis Bécsben.

(Távirati tudósítások.)

A fekete halál már szedi áldozatait. Először csak egy halott volt, aztán lett két beteg, ma már három haldokló van. Az a veszedelem, amelyre tegnapi vezércikkünkben oly élesen rámutattunk, nem volt pusztán rémlátomány. Akik a fenyegető vesz föltött eddig könnyelműen elsiklottak, ma már se nem tagadhatják, se nem kicsinyelhetik a veszedelmet.

Beszéljenek egyébként helyettünk a megriadt, kétségbeesett Bécsből érkezett jelentések, abban a sorrendben, amint azokat telefonon kaptuk:

(Ujabb megbetegedés.)

Ma délben azt a szenzációs hirt jelentették a városházán, hogy Müller dr., Nothnagel tanársegédje, ma délelőtt betegnek jelentkezett s azóta orvosi ápolás alatt van. A városházán ez a hír óriás megdöbbenést keltett s a tanács nyomban értekezletre gyűlt össze, amelyen a tanácsigazgató, a tiszti főorvos, több városi hivatalnok és a rendőrségnek néhány tisztviselője vett részt. Az értekezleten behatóan tárgyalták az eddig tett intézkedéseket, elrendelték, hogy mindazokról az emberekről, akik eddig pestisben megbetegedtek, naponkint kimerítő jelentést tegyenek s hogy a legszigorubb felügyelet alá helyezzék mindazokat, akik Barisch Ferenczcel, ennek özvegyével, ápolóival, holttestének szállítóival érintkeztek.

(Az optimista bécsiek.)

Ambár Barisch mindkét ápolónője és azoknak kezelő orvosa, Müller dr. is betegek, mégis általános az a nézet, hogy a pestis nem fog nagyobb mértékben elterjedni. Pestisveszélyről már csak azért sem lehet szó, mert mindeddig csakis olyanok betegedtek meg, akik Barisch-sal közvetlen érintkeztek. Minden lehető intézkedés megtörtént már avégből, hogy a lakosságot a nagy veszélytől megmentésük.

(A járvány-kórházban.)

Müller dr. kezelő-orvost is a kórházba hozták Bécs város fertőtlenítő-kocsiján. Három ápolóné veszi körül a kórházban. Müller dr. nagyon kimerült, mert vasárnap óta több éjjelt hivatása teljesítése miatt át kellett virrasztania. Az orvos minden fertőtlenítő eljárást önmaga elvégzett Barisch halála után, noha társai intették, hogy ne merje maga megtenni ezeket a veszélyes intézkedéseket. Müller azonban nem hajtott az okos szóra és ma már a pestis-kórházban fekszik egy elkülönített teremben.

Ez a kórház a fertőző betegek számára épített kórházban mint egy sziget, teljesen izoláltan áll. Mindenhonnan el van zárva. Semmiféle összefüggésben nincs a kórház többi részével. Tizenkét barakból áll a kórháznak ez a része, amelyek egyikében Müller dr. van, más kettőben pedig Barrisch két ápolónője. Itt van Pock dr. is, aki egyike annak a négy orvosnak, akik a bombay-i expedícióban részt vettek. Itt vannak továbbá az ápolónők testvérei is, számszerint hárman.

Senkinek, még orvosnak sem szabad bemenni a betegekhez. Az élelmi szereket nagyon komplikált övrendszabályok betartásával jutatták hozzájuk. Többször átöntik az ételeket és minden edényt azonnal fertőtlenítenek. A betegek használt ruháit azonnal elégetik.

(Még egy új megbetegedés.)

Ma este kiszivárgott az a hír, hogy az egyik ápolónő, Pöcha Albina szintén pestises tüdőgyuladást kapott. Rendkívül magasfokú láza miatt a szive tájára jeges borogatásokat tettek. Szegény állandóan lélegzési nehézségekkel küzd. Apathikusan, lázagóniában fekszik ágyában.

Betegsége, a pestises tüdőbaj, a pestis legveszélyesebb alakja. Felgyógyulásról az orvosi statisztika kevés esetet tud ennél a bajnál. Mindkét tüdőszárnya és a lymphamirigyei is meg vannak fertőzve a bacillusoktól. Az orvosok véleménye szerint csakis attól kaphatta meg a betegséget, hogy a bacillusokat belélegzte.

A mai délután folyamán Müller dr.-nál is beállott a láz. Hochenegger Johanna, Barisch volt ápolónője, jobban érzi magát. Valószínű azonban, hogy ő is inficiálva van.

(Óvó-intézkedések.)

A bécsi közkórház pathologiai-anatomiai intézetét a törvényszéki osztály kivételével bezárták. A közkórházat az egyetemi hallgatóknak látogatni nem szabad, habár ott számos tanárunk tartott előadást.

(A hivatalos jelentés.)

A „Wiener Abendpost” jelenti: Pöcha Albertina, a Ferencz József-kórházban elszigetelten fekvő ápolónő, aki a pestises tüdőgyuladásban meghalt Barisch Ferencz a közkórházban ápolta, rosszabbul lett, amennyiben láza emelkedett, ami a mikroszkopikus vizsgálat eredményével együtt a legkomolyabb aggodalomra ad okot. A beteg a fertőzőbetegek ápolására szükséges helyiségekkel ellátott elszigetelt épületben van, ahol irtalmas nővérek ápolják s ahol egy elkülönített osztályban kezelő orvosát, Müller dr. tanársegédet is elhelyezték, aki maga kérte az orvosi kezelést. Sajnos, Müllernél is, akin már ma délután levertséget és gyorsabb érverést konstataáltak, az első délutáni órákban pestisbacillusok nyomát találták a köpetben. Ezért egy másik orvost rendeltek ki az elszigetelt épületbe, aki már át is vette Müllert teendőit. Ugyanennek az épületnek egy harmadik különhelyiségében van az elhunyt szolga másik ápolónője, Hochegger Johanna, akinek egészségi állapota eddigelé kielégítő. A közkórházban orvosi megfigyelés alatt álló személyeken nem mutatkoznak aggasztó egészségi zavarok.

Egy egészségügyi bizottság, amely a belügyminiszterium, a helytartóság, a városi orvosi hivatal és a rendőrigazgatóság közegészségügyi előadóiból, továbbá az alsóausztriai helytartóság kórház- és építésügyi osztályának képviselőiből, a Ferencz József-kórház, a fertőző-betegosztály és a pathologiai intézet előjáróiból állott, ma délelőtt a miniszterelnök megbízásából összeült a Ferencz József-kórházban és a legapróbb részletekig megállapította azokat a közegészségügyi rendszabályokat, amelyek a fertőzés terjedésének megakadályozására szükségesek.

(Az izolálások.)

A pathologiai intézet két szolgálja elmúlt éjjel rosszul lett. Habár a mai reggeli vizsgálat egész egészségeseknek találta őket, mindazonáltal óvatosságból mindkettőjüket bevitték a Ferencz-József kórházba.

Valamennyi szolga lakását hivatalosan őrzik. Senkit sem eresztenek oda. A pathologiai intézet valamennyi szolgáját a közkórházba internálták. Ma este valamennyit át akarták vinni a Ferencz József-kórházba, hogy ott izolálják őket, csak hogy a szolgák nem akartak menni és nem akartak beülni a fertőzőbeteg-

kocsiba, mert az borzasztó büzt árasztott szét a szigorú fertőtlenítés következtében. Az egyik szolgálja meg is szökött, úgy kellett elfogni.

A Veres Kereszt-egylet a járványkórházban barakkokat állított fel.

Nothnagel tanár klinikáját tíz napra bezárták. Ez idő alatt nem szabad neki beteget sem felvenni, sem pedig elbocsátani. Természetesen előadást sem tarthat.

(Klasszikus izolálás I)

Hogy hogyan izolálják azokat, akik a beteg körül foglalatostkodnak, azt igen élénken illusztrálja a következő eset:

A kórháznak két szolgáját megbízták tegnap reggel, hogy az első pestisesnek, Barischnak, ruháit és egyéb holmiját vigyék el a kórházból. A szolgák eleget tettek a parancsnak, az egyik azonban a tárgyak megsemmisítése után — re bene gesta — hazament ebédelni. Délig vártak rá a kórházban, végre is egy orvos, türelmét veszítve, elment a szolgálak lakására és nagy rémülettel látta, hogy a kétségkívül inficiált ember feleségével és négy gyermekével ebédel. Természetesen rögtön visszavitték a kórházba és másik társával egyetemben izoláló kamrába csukták.

Csuhhatják már! A felesége meg a gyermekei talán holnap már feketülni kezdenek!

(Két haldokló.)

Pöcha Albina és Müller dr. állapota ma este annyira rosszra fordult, hogy mindkettőt ellátták a halotti szentségekkel.

Müller dr. és az ápolónő köpete véres volt ma este felé, ami a betegségnek nagyon is előrehaladott stádiumáról tesz tanúságot.

Pöcha már elvesztette eszméletét. Müller dr. még eszméletén van. A második ápolónő jól érzi magát; Barisch özvegye és azok a személyek is, akik Barischnal izolálása előtt érintkeztek, jól érzik magukat.

(Éjjeli hírek.)

Bécsben ma délután nagy izgatottság vett erőt a lakosságon. Mint ahogy az már ilyen eseteknél megszokott dolog, a legképtelenebb mesék is közhitelre akadtak. Mindezek dacára azonban azt hiszik az egészségügyi hatóságok, a közkórházaknak igazgatói és az orvosok is, hogy a veszély elleszkerülhető. A helyzet ugyan rendkívül komoly és veszélyes, de az elképzelhető legszigorubb rendszabályok segítségével fogják a betegség továbbterjedését megakadályozni. Az orvosok hismerik azt is, hogy az eset előttük meglehetősen ismeretlen, mert ezekben a betegségekben kevés tapasztalatra tekinthetnek vissza. Az esti órákban teljes bizonyossággal hirdették, hogy Müller dr. meghalt. A szerkesztősegeket egy perczig nem hagyta nyugton a közönség, telefonon és személyesen százával tudakozódtak Müller dr. sorsa iránt.

Egy másik orvos is nagy veszélyben forog. Ez ugyanis Barisch-t még akkor, amikor tüdőgyuladást konstataáltak rajta, arcát Barischnak meztelen mellére és fejére tette, hogy gy vizsgálja meg az állapotát.

Ez az orvos most szintén abban a veszélyben forog, hogy pestisba esik.

A tözsdét egészen megzavarta az a hír, hogy Pöcha ápolónő állítólag már meghalt.

A parlamentben a kiegyezési bizottság abban hagyta a tárgyalásait és Thun grófot erősen ostromolták az egyes tagok kérdésekkel a pestis miatt. Főleg amiatt aggódtak, hogy sok dolgot eltitkoltak az orvosok. A miniszterelnök kijelentette, hogy a tudomány mindent megtesz, hogy a veszély ellen biztosítsa a lakosságot és kiemelte, hogy a tényállásról mindig hű tudósításokat fognak adni a hatóságok.

Müller dr. gráci születésű. Apja az orvosi egyetemi könyvtárban könyvtáros.

A helytartóság állandó bizottságot alakított a községkórházban, amelybe az összes hatóságok és egészségügyi intézetek előadóit meghívták.

A „Hochschulcorrespondent“, a bécsi egyetemi diákok lapja ma esti számában az orvosegyesület mai üléséről szóló tudósításában azt a hírt hozza, hogy annak elnöke, dr. Ludvig tanár, midőn azt hallotta, hogy Müller dr. meghalt, meleg szavakban emlékezett meg róla, mint elhunyt kollegáról.

Pedig szegény még élt. Él még most is, mikor e sorokat írom, csak hogy életben maradásához semmi remény. Éjjeli 11 órakor 40.8 fok a hőmérséklete.

Az orvosok már feladták.

Pöcha ápolónő agóniában van. Halála minden perczen bekövetkezhetik.

Ma este Lee Albertet, Nothnagel tanárnak egy szolgáját, aki Barischnal szintén érintkezésben állott, a Ferencz József-kórházba vitték, ahol elkülönített barakkban kezelik. Poock dr. kezelőorvos ma egy barátjától levelet kapott, amelyben az felajánlja neki, hogy megosztja vele a veszélyes szolgálatot. Egy irgalmas nővér is jelentkezett, hogy az ápolónői tisztet elvállalja.

(Az éjjeli bulletinek.)

A pestisben megbetegedett Müller dr. és Pöcha ápolónő állapotáról ma este kiadott orvosi jelentés szerint Müller dr. állapota igen komoly, az ápolónőé reménytelen. Mind a kettőnek nagy láza van és vért köpnek. Ma este mindkettejüket ellátták a halotti szentségekkel. A másik ápolónő teljesen jól érzi magát. Noe-n, a közkórháznak óvatosságából elkülönített szolgáján nem észlelhetők nyugtalanító tünetek.

A helytartó a belügyminiszterium fölhatalmazásával az illetékes hatóságok egységes együttműködése érdekében elrendelte, hogy a városházán a belügyminiszterium közegészségügyi osztályának, az alsó-ausztriai tartományi bizottságnak, a helytartóságnak, a bécsi városi tanácsnak és a rendőrigazgatóságnak képviselőiből álló permanens bizottság működjen. A bizottság ma este tartotta első ülését.

A permanens bizottság ma esti ülésén előterjesztették a tartományi közegészségügyi felügyelő tüzetes jelentését a megállapított tényállásról és a bizottság nyomban elrendelte, hogy a városházán permanens orvosi szolgálat rendeztesse be.

Ma éjjel 10 óra 45 perczkor kiadott orvosi jelentés így szól:

A Ferencz József-kórház igazgatósága jelenti:

Müller dr. testének hőmérséklete 40.6 fok, Pöcha ápolónőé 40.2 fok. A másik ápolónőnek, Hochegger Jonannának, valamint a megfigyelés végett ma elkülönített Noe-nak, a pathológiai intézet szolgájának az állapota normális. Hőmérséklet: 37 fok.

A hatóság mozdul.

Olybá tűnnek fel a bécsi pestis-esetre vonatkozólag idehaza kiadott hatósági kommunikék, mint mikor a lajhár megmozdítja a lábát, de nem azért, hogy ugorjék, hanem hogy megvakarja magát. Mindegy, de legalább mégis megmozdult a hatóság. Eddig ugyan semmi intézkedést sem tett, hanem azt írja, hogy figyelés és figyelni fog. Már ez is igen szép, mert annyit mindenestre bizonyít ezzel, hogy lapokat szokott olvasni.

A „Bud. Tud.“ a következő hírt közli:

Az országos közegészségügyi tanács állandó járvány-bizottsága a mai napon ülést tartott, melyben azon óvintézkedések tárgyaltak, melyek a Bécsben fellépett és a hírlapok közleményei folytán tudomásra jutott meg-

betegedéseknek netalán járványosokká válása esetén az ország lakóinak megvédése céljából szükségeseké válhatnak. A járványbizottság ezekre nézve javaslatokat tett a belügyminiszternek, melyek alkalmasak arra, hogy a lakosságot a netalán tényleg felmerülő veszély ellen hatályosan megvédelmezzék, a járvány-bizottság különben az ügyet folytonosan a legnagyobb figyelemmel kíséri.

Tehát a közegészségügyi tanács ülést méltóztatott tartani, amiből megtudjuk, hogy a pestis netalán járványossá válhatna. (Bizonyosan voltak már olyan pestisek is, amelyek makacsul egyetlen emberhez ragaszkodtak.) Továbbá megtudtuk, hogy javaslatokat tett a belügyminiszterhez, amelyek alkalmasak a netalán tényleg felmerülő veszély ellen megvédeni a lakosságot. Ez magyarul, gondoljuk, annyit tesz, hogy előbb meg kell a tényleges veszélyt várni.

Végre jön a szokásos „különben“. Mert ilyen különbennek lenni kell minden kommunikében.

Hogy különben figyelemmel kíséri az ügyeket.

Mind ez igen derék dolog, különben nem tagadjuk, sokkal jobban megnyugtatta volna a lakosságot, ha azt közölte volna, hogy mik azok a javaslatok, melyeket Perczelhez terjesztett, mint azzal, hogy „netalán“ figyelemmel kíséri az ügyet.

Egyébiránt megnyugodtunk ebben, gondolván, hogy majd a belügyminiszterium is kiad egy nyilvánosságra szánt közleményt s abban benne lesznek ezek a dolgok.

— Meg is jelent este az „Országgyűlési Értesítő“ következő félhivatalos közleménye:

A Bécsben előfordult pestis-gyanús esetek alkalmából a belügyminiszterium közegészségügyi osztálya éber figyelemmel kíséri az ezzel kapcsolatos eseményeket és ámbár a bécsi intézkedések teljesen feljogosítanak arra a reményre, hogy a betegség terjedése megakadályoztatik, a nevezett osztályban ma tanácskozást tartottak a szükség esetén foganatosítandó védekező intézkedések tárgyában. A tanácskozást Chyzer Kornél dr. miniszteri tanácsos, a belügyminiszterium közegészségügyi osztályának feje vezette és résztvett abban Müller Kálmán dr., az országos közegészségügyi tanács elnöke is.

Hát ez már jobban van stilizálva, de több ebben sincs, mint a „figyelemmel való kísérés.“ A „különben“ helyét különben egy méltóságteljes „ámbár“ pótolja, hogy „ámbár a bécsi intézkedések teljesen feljogosítanak arra a reményre, hogy a betegség terjedése megakadályoztatik.“

No hát ennek épen az ellenkezője az igaz. Épen a bécsi intézkedések hiányossága, mondhatni a bécsi hatóság hallatlan indolenciája és fejvesztettsége, az ott elkövetett számtalan hibák és bünös könnyelműségek teszik a helyzetet végtelenül aggályossá. S igen szomorú jövőt nyithat számunkra, hogy ezeket olyan magasan kiváló két szakember, mint Chyzer Kornél és Müller Kálmán helyes intézkedéseknek találja. Valami pozitív intézkedéseket kérünk, még pedig drákói intézkedéseket és sürgősen. Ne „figyeljen“ most a hatóság, hanem cselekedjék. Figyelni mi közönség is tudunk — de az nem használ a pestis ellen.

Abdul Hamid.

A török szultán vendégül látja most a német császárt. Abdul Hamid Yildiz-kioszkjában fogadta, ahol, mintha örökös börtönre volnának kárhoztatva, élnek le éveiket a próféta utóda. A szultán életéről kevés részlet jut nyilvánosságra. Amit róla beszélnek, az csak véletlenül eshetett tudtára kíváncsi kutatóknak.

Akik ma Abdul Hamidről beszélnek, aligha gyanítják, hogy a szultán ereiben francia

rér folyik, sőt, hogy rokona is a Bonaparte háznak.

A szép szultána valde, Aimée Buc de Rivny idejéből származik még ez a vérrokonság. Aimée Buc de Rivnyt mint gazdag ültetvényes család gyermekét, szülei még négy éves korában Franciaországba küldték, ahol egy nantesi kolostorban képezték ki előkelő urnővé. Tízennyolcz éves korában hagyta el a zárdát, hogy szüleihez visszatérjen. A hajó utközben léket kapott és az utasokat egy közelben levő spanyol hajó vette a fedőzetére. A mentő hajó Majorka felé igyekezett. Mielőtt a kikötőbe juthatott volna, kalózek vették üldözöbe, kik a hajót kirabolták és a fiatal leányt és nevelőnőjét magukkal vitték. Az algiri kormányzónak adták el foglyaikat. A bey olyan szépnak találta a leányt, hogy nem is tartotta magának, hanem elküldötte az urának Konstantinápolyba. A serailba érkezve, a zárdában nevelt leány megismerkedett az ott látott élettől. A capu-agassi halállal fenyegette, de ez sem tette engedékenyebbé. Egy fehér mufti szelid rábeszélésére azonban mégis mást gondolt és így jutott 1787-ben I. Hamid szultán mellé a trónra. 1789-ben, négy hónappal a szultán halála után fia született, aki II. Hamid névvel uralkodott 1849-ig a kihalófélben lévő trónján. Abdul Hamid, a mostani uralkodó dédunokája a szép szultána validenak.

A Bonaparte házzal való rokonsága a szultánoknak is szépanyjától ered. Aimée Buc de Rivny ugyanis unokanővére volt annak a Tascher de la Pagérie kisasszonynak, akit először mint de Beauharnaisnét, majd mint Napoleon első nejét ismer a világtörténelem.

Erről a rokonságról tudnak a szultán udvarában, bár nem tekintik jelentékenyebb dolognak. Voltak azonban idők mikor örömmel emlegették. Különösen 1869. körül, mikor az ifjú török áramlatoktól elkaptott Abdul Hamid Párisba utazott.

A serailba jutott francia leány mindhalálra hű maradt atyái hitéhez, ha látszólag át is tért az izlamhoz. A halálos ágyán újra megkeresztelték saját kívánságára. A szultán, aki édes anyját kimondhatatlanul szerette, nem tagadta meg utolsó kívánságát.

Igy történt, hogy egy zizataros éjszakán a perai Antonius kolostor ajtaján janitsárok kopogtattak. A priort hívták magukkal. Senki se tudta, hogy mit akarnak vele és a barátok aggódva látták, hogy a huszonnégy evezőstől hajtott császári hajó tova tűnik a sötétben. A priort egy keleti pompával ékesített terembe vitték, melynek ajtajában egy magas, halvány arcú férfi állott. Mikor a priort meglátta, odament az ágyhoz, hol selyem takaró alatt egy agg nő feküdt.

— Anyám, itt van a te vallásod papja. Legegyen úgy, ahogy te akard.

A szultán vonásai a kétségbeesést árulták el, mikor a sarokból, hová ehuzódott, azt látta, hogy anyját a pap megkereszteli és homlokára a kereszt jelvényét hinti. Nem is tudta tovább nézni a szertartást. A földre dobta magát és sirt hangos, kétségbeesett zokogással.

Ez 1847-ben történt. Ebben az évben tért örök nyugalomra a szultána valide, aki a próféta utódait rokoni kapcsolatra hozta a Bonaparte-házzal.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Soldos Sárka.** Blaha Lujza leánya ma este mint a népszínház szerződött tagja föllépett a „Nagyapó“-ban, Szigligeti Ede népszínművében. Azóta, hogy utójára színpadon láttuk, szépen haladt. Mozgékonyabb, fürgébb ma, mint akkor volt; arczjátéka is, mozdulata is változatosabb. Alakján pedig ma is a fiatalság varázsa ömlik el. Megválik, vajjon tehetsége erősebb fejlődésre képes-e? Játéka talán idővel kerekesebb, graciózusabb, beszéde színesebb, éneke tisztább, egész egyénisége gazdagabb lesz. A közönség, mely a nézőteret szüntől megtöltötte, rendkívül szimpatikusan fogadta. Elhalmozta rengeteg mennyiségű bokréttával, virágos kosárral, párnával és napernyővel, sőt a vasfüggöny kis ajtaján is kiszólították.

Boldog gyermek, akit már fiatalon szolitanak a vasfüggöny elé, ahol más színésznek csak pályája alkonyán jelenetlik meg! Boldog gyermek, aki egyelőre még nem küzdi végig a primadonnák léharczát, akinek még nem kell bucsukönyvekben áztatni kenyerét! „Wer nie sein Brod in Thränen ass...“ Boldog gyermek, aki erről nem tud. A mai est szereplői között első sorban Blaha Lujza ragyogtatta tüneményes művészetét, briliáns volt, mint rendszeren, Csatai Zsófi, pompásan nótázott Kiss Mihály és jók voltak Vidorné, Kassai, Tollagi, Horváth és Szabó is. A nézőtérben egész este a legjobb hangulat uralkodott.

* **Himfy dalai.** A Nemzeti Színház igazgatósága tekintettel arra a nagy érdeklődésre, mely „Himfy dalai“ iránt a közönség körében mutatkozik, Berczik Árpád darabjának legközelebbi előadását már hétfőre, 24-ére tűzte ki.

* **Talmi hercegnő.** A Népszínházban holnap este színpadra kerül Konti József népszerű operetteje, a „Talmi hercegnő“, amely alkalommal a két fő női szerepet Blaha Lujza és Hegyi Aranka játsszák.

* **A jövő évi tavaszi kiállítás.** A képzőművészeti társulat igazgatósága megbizta Márk Lajos és Karlovsky Bertalan festőket, hogy a külföld nevezetesebb művészeti központjait meglátogassák és ott a kiválóbb művészeket személyes érintkezés útján szerezzenek műveket a jövő évi nemzetközi tárlatra. Az igazgatóság így akarja elérni, hogy a külföldi festők is minél nagyobb számban vegyenek részt a tavaszi kiállításon. A két művész a napokban már el is indult külföldi útjára. Első sorban Páris, Anverst, Brüsselt, Berlint és Münchent fogják meglátogatni, de alkalmasint Londonba is átmennek.

* **A visszavédett tenorista.** Hire járt, hogy Mierzwinski, a nagyhirű tenorista, anyagilag teljesen tönkrement, úgy, hogy kénytelen volt egy szállodában a portási állást elvállalni. Mierzwinski-nek jelenleg Drezdában lakó neje táviratilag czáfolja meg ezt a hírt, sőt bejelenti, hogy a rosszakaratu hír terjesztői ellen férje kártérítési pert fog indítani. A tenorista ugyanis egy rendkívül előnyös szerződést akart megkötni épen, amikor a portási állásról szóló mese ezt megakadályozta. Mierzwinski állítólag százezer forint kártérítést fog követelni.

Műtermekből.

A budapesti művészek már jobbra visszatértek nyári üdülésükből vagy tanulmányutjaikról. Most serényen dolgoznak részben a téli kiállítás számára, részben pedig az államtól vagy magánosoktól kapott megrendeléseken.

Igy **Benczur Gyula** a lipótvárosi bazilika számára megrendelt kartonokon dolgozik, melyek a szent mise hat részét ábrázolják allegorikus jelenetekben, Amint a kartonok elkészülnek, Velen-czébe kerülnek, ahol mozaikba rakják őket.

Bihari Sándor, aki a nyarat Szolnok vidékén töltötte, több, a magyar népeleiből merített életképet festett, melyeket alkalmasint már a téli tárlaton ki fog állítani.

Bezerédy Gyula, a tíz szobor egyikén, Tinódy Sebestyén szobrán dolgozik, melyet tudvalevőleg a Népszínház előtt lévő téren fognak fölállítani.

Ballo Ede a nyár folyamán több arczképet fejezett be, melyeket a téli tárlaton lesz alkalmasint látni a közönségnek.

Both Menyhért Munkácsról, hol a nyarat töltötte, egész csomó tanulmányt hozott haza. Ezenkívül két arczképet és egy „Künn a farkas, henn a hárany“ című életképet is festett, melyen egy parasztleány a kútnál áll és szemérmesen lesütött szemekkel hallgatja egy, a kerítés mögött álló baka udvarlását.

Boemm Rita, ki hosszas párisi tartózkodása után most állandóan Budapesten telepszik meg, alkalmasint két festménnyel vesz részt a téli kiállításon.

Borath Andor, ki „Torreádor“ című fest-

ményével az ezévi tavaszi tárlaton díjat is nyert, Zemplén vármegye millenáris bandériumát festi.

Csók István, mint a „Mücsarnokban“-ban olvassuk, Kmetty-utcai műtermében egy életnagyságu Madonna-képet fest, melyet, ha elkészül, a téli tárlaton fog bemutatni.

Dudits Andor két festményen dolgozik. Az egyik egy angyalföldi tájkép, a másik pedig a szabadságharcz egy jelenetét ábrázolja. Nagy üres előtérben egyetlen menekülő alak látható, amint épen az eldördülő lövés hallatára összerögzed, de azért tovább rohan. A háttérben a börtön sötét, égbenyuló falai emelkednek.

Ebner Lajos, ki a nyár egy részét Kis-Orosziban töltötte, egész sereg vázlatot hozott magával, melyekből néhányat alkalmasint föl fog dolgozni a téli kiállítás számára. Ezenkívül egy mozaikhoz való kartonon is dolgozik.

Fadrusz János a Wesselényi-szobrot és a kolozsvári Mátyás-szobor alakjait csinálja, melyek közül az első már csaknem teljesen készen áll a Naphegyen levő műtermében.

Fényes Adolf, ki a nyáron szintén Szolnokon volt, több plein air képet festett, azonkívül egy lámpavilágításos genre-t is. Legnagyobb festménye, melylyel alkalmasint a téli tárlaton is részt vesz, a „Kisérés“ című. Egy munkásleány hozzásimul egy parasztleányhoz, a háttérben pedig vizszerűen elmosódó alakok pénzzel és gyöngyökkel kisértik az ártatlan teremest.

Goldreich Géza, ki igen előnyösen tűnt fel egyik utóbbi tárlatunkon, megint egy nagyobb-méretű genre-képet küld a téli kiállításra.

Holló Barnabás a tíz szobor egyikének mintáján és több képmáson dolgozik. **Ipoly Sándor** Nagy-Maroson tanulmányokat festett, ezenkívül öb arczképen s egy nagyméretű Krisztus-képen dolgozik. **Jendrassik Jenő** néhány arczképpel s egy nagyobb genre-képpel jelenik meg a téli kiállításra.

Kernstock Károly ezuttal csak egy arczképet fest, **Kosztá József** pedig szolnoki vázlatai után fest egy nagyobb képet.

Knopp Imre két művel lesz képviselve a téli kiállításra. Az egyik pasztellkép. Bájos arcú fiatal leányt ábrázol, ölében rózsákkal. A másik, a „Faun kontarkodik“ című, melyen egy Faun kősziklára le akarja rajzolni a néki modellt álló nimfát. Két másik nimfa a Faun háta mögött áll és bámulja az ügyetlen rajzot.

Kozkol Jenő ismét csendéletével és velen-czei képeivel fog a téli tárlaton szerepelni.

László Fülöp a nyarat Wight szigetén töltötte, ahol egy gazdag amerikai családját festette le. Ezenkívül is több arczképet fejezett be.

Lotz Károly arczképeket fest és különböző nagyságú kompozíciókon dolgozik.

Mannheimer Gusztáv rendkívül szorgalmas volt és egész sereg tájképet festett. A közel jövőben régiebb és újabb műveiből, körülbelül százötven műből álló külön-kiállítást készülni rendezni.

Márk Lajos, akit a nyár derekán a „Hódoló bandérium“ körképének a munkálatai vette igénybe, most pedig a képzőművészeti társulat megbízásából külföldön jár, alkalmasint csak kisebb dolgokat küld a téli kiállításra.

Mednyánszky László báró több tájképpel **Neogrady Antal** pedig vízfestményeinek egész kollekciójával fog szerepelni a tárlaton.

Nadler Róbert Kis-Orosziban nyaralt, ahol több tájképet és vízfestményt fejezett be, melyek nek legalább egy részét a téli kiállításra fogjuk láthatni.

Németh Lajos egy nagyobb festményen dolgozik, mely hordási jelenetet ábrázol, az előtérben jól megrakott négyökrös szekérrel.

Pap Henrik a nyár folyamán egész sere illusztrációt készített a „Király“ című diszmnak számára s ezenkívül egy tájképet festett és több kompozícióba kezdett, melyek azonban alkalmasint csak a tavaszi tárlatra készülnek el.

Róna József a „Zenelecke“ címen kisebb genre-szoborral vesz részt a kiállításra.

Roskovics Ignác az új királyi palota számára a Zsolnay-gyár által majolikában kiviandó

tizenkét király-kép kartonjain, a Kőbányai új templom számára egy nagyobb oltárképen és az „Unio“ című millenniumi történeti festményén dolgozik.

Spányi Béla tájképekkel, *Spányik* Kornél pedig egy nagyobb életképpel vesz részt a kiállításon.

Stetka Gyula arcképen dolgozik, *Strobl* Alajos a Szent István-szobor reliefeit készíti, *Szenes* Fülöp pedig egy nagyobb kompozíciót fejezett be. Utszéli feszület előtt, ölében gyermekkel, egy szegény asszony fohászkodik, kinek megjelenik az Ur vigasztaló anyyala.

Szárnovszky Ferenc az Iparművészeti Múzeum kiállításai keretében kiadandó nagy állami aranyérem mintáján dolgozik s ezenkívül hozzáfogott már a Pállífy-szobor mintázásához is.

Szikszay Ferenc több arcképet és Bretnében készített tanulmányokat és tájképeket, *Telepi* Károly a Balaton mellékén festett tájképeket, *Tölgyessy* Artur szintén tájképeket küld a téli kiállításra.

Ujváry Ignácznak, akit ugyszólván évek óta a különböző körképek munkálatai tartottak vissza a kiállításoktól, tizenegy tájképe és genre-je áll készen kis-országi műtermében. Ezeket kívül egy nagyszabású hármasképen is dolgozik, melynek ezime: „Aggódó Mária“, „Boldog Mária“ és „Megtört Mária.“ Ez a festménye azonban alkalmasint csak a jövő évi tavaszi tárlatra fog elkészülni.

Vágó Pál a torontalmegyei millenniumi bandérium festményén, továbbá a „Szeged szebb lesz, mint volt“ című képen dolgozik, mely utóbbinak kivételét annak idején pályázat útján nyerte el.

Vastagh György a kalotaszegi népeletről vett életképet festett a téli tárlat számára „Erzsike kézfogója“ czímen.

Vaszary János több Petőfi-illusztrációt csinált s ezenkívül egy nagyobb festményen dolgozik az 1900. évi párisi kiállítás számára.

Vajda Zsigmond az új országház folyosójának plafondjait festette egész nyáron át s így a kiállításon aligha fog résztvehetni.

Zala Györgyöt a millenniumi emlékmű és az Andrássy-szobor munkálatai foglalkoztatják, úgy, hogy a tárlaton szintén nem igen vesz részt.

FŐVÁROS.

* (Uj honpolgár.) Sighandtner Gyula, császári és királyi tengerészeti hadbiztos, a magyar honpolgári esküt ma tette le Halmos János polgármester előtt.

(Mégis csak Marozati.) A tavasszal sok szó folyt a főváros történetének megírásáról. Erre, amint annak idején említettük is, köztudomás szerint Salamon Ferenc vállalkozott, de közbejött halála miatt a munka megakadt. A megkezdett mű befejezésére a főváros pályázatot hirdetett s Marozati Henrik egyetemi tanár pályázott: Már-már a közgyűlés jóváhagyása alá került a megbízás, amikor hirtelen előállott Ballagi Aladár s kijelentette, hogy ő a főváros történetének megírására ingyen vállalkozik. A közgyűlés erre az ügyet levette a napirendről s újból való tárgyalásra hívta fel a tanácsot, amelynek utján azután az egész dolog ma a közoktatásügyi bizottság elé került. Szabó Károly tanácsnok részletesen ismertette az ügy állását, azt ajánlotta, hogy a mű megírásával Marozati Henrik bizassék meg, mert Ballagi nem a tárgyalások folyamán jelentkezett és mert egy tudományos munka megírását nem lehet a licitáció útjára terelni. Dr. Havas Rezső ezzel szemben azt indítványozza, hogy bízzák meg mind a két tudóst a mű megírásával. Csiky Kálmán és Tenczer Pál lehetetlenné tartják a munkának két író között való megosztását. Hegedűs István czélszerűnek tartja a munka megosztását, mert míg Marozati Henrik rendkívül munkabíró ember, Ballagi nagy olvasottságu, lelkes férfi. A két történettudós közös munkája egyébként siettetné is a mű elkészülését. Nem akarna ez alkalommal végleges határozatot provokálni, előbb kísérletet tenne, hogy a két tudóst megegyeztessék. Hahóthy Sándor, Névv László, Mezey

Mór és Lád Károly felszólalásai után a bizottság többsége titkos szavazással abban állapodott meg, hogy Marozati Henriket ajánlja a mű megírásával való megbízásra. Marozati tizenhat, Ballagi öt szavazatot kapott.

(Az ötvenmillió kölcsön fogtatékán.) A főváros gazdálkodásáról ismét szép bizonyítvány került nyilvánosságra. Az ötvenmillió kölcsön sikerült felhasználásáról szól el s a főszámvevő szerkesztette a kölcsönpenz elköltéséről a tanács elé terjesztett kimutatás alakjában. Eszerint 13.715,307 forint van még az óriási összegből, amit ellenben az ötven milliónak a terhére számításba vettek, az az eddig bevégzett közmunkákon kívül épen harminc millióra kerülne.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az új ötkoronások. A képviselőház bizottságai már elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely ötkoronások veretését rendeli el. Ha az új pénznem forgalomba jön, nagyon furcsa helyzet fog vele beállni a büntető igazságszolgáltatás terén, mint azt a „Jogtudományi Közöny“ legújabb száma kimutatja. Hamis pénz készítésének megbüntetéséről intézkedik a büntető törvénykönyv 203. és 204. szakasza. Az előbbi paragrafus a hamis értékpenz készítését és forgalomba hozását öt évtől tíz évig terjedő fegyházzal, a 204. szakasz pedig a hamis váltópénz gyártását, mint vétséget hat hónaptól három évig terjedő fegyházzal rendeli büntetni. Értékpenz az ezüstforint például, váltópénz pedig a koronás. Kérdés most, minő pénznem lesz az ötkoronás? A jogi újság kimutatja a törvényjavaslatból, hogy az ötkoronás váltópénz lesz, mert hisz a forgalomban ebből a pénznemből bárki csak 250 koronát lesz köteles elfogadni, nem mint az értékpenzzel (courans-pénz) van, amely korlátlan forgalmi képességgel bír. És ráutal arra a beállandó furcsaságra, hogy aki ötkoronást (2 forint 50 krajczár) hamisit, legkisebb büntetésül félévi fegyházat fog kapni, míg az ezüstforint hamisítóját legalább is öt évi fegyházzal kell sújtani. Lehetetlen, hogy ez így maradjon, mert a kétkoronásért nem lehet aránytalanul nagyobb büntetést adni — mint az ötkoronásért. Az illető újság úgy kívánja e szembeszökő igazságtalanságot eloszlatni, hogy: mondják ki az új törvényben, hogy attól a naptól fogva, melyen az ötkoronások forgalomba jutnak, ezek hamisítása vagy forgalomba hozása a büntetőtörvény könyv 203., illetőleg 206. szakasza alá eső bűncselekményi képez és aszerint büntetik.

— Báró Sommaruga. A rendőrség már átszállította a törvényszék fegyházába Domonkos Gáspár joghallgatót, aki legutóbb sorra követte el a vakmerő csalásokat. A fiatal ur főhadnagyi uniformisban sétált a főváros utczáin, amikor pedig beállított a kereskedőkhöz, akiket hitelre vásárolt árukkal akart be csapni, a „báró Sommaruga“ nevet használta. Németiszövegű vizitkártyáján a neve alatt persze az is ott diszlett, hogy huszárfőhadnagyság. Az ügyészség ma Domonkos vizsgálati fogóságban tartását indítványozta, arra hivatkozva, hogy nála a bűnismétlés veszélye nagyon is valószínű. Kitént ugyanis, hogy a romlott ifjút már egyszer letartóztatta volt a rendőrség hasonló üzelmek miatt s alighogy szabadon bocsátották, folytatta csalásait. A vizsgálóbíró holnap határoz.

— „Megérdemlem.“ Két napon át tárgyalta a törvényszék Fazekas Ernőnek, egy többször büntetett csavargónak az ügyét, aki játszva követte el a legvakmerőbb betöréseket. Szinte hallatlan, hogy minő rekordot ért el: néhány hónap alatt százhatvanhét pinczét tört fel. Fényes nappal ment be a házakba, egyenesen a pinczéknek s hordta el azokból leginkább az élelmi szereket. Fazekas csak ezekre pályázott s zsákmányán rögtön tuladván, ebből a mesterségéből uri módon élt. A börtönviselt, zajos multú betörő nem igen busul, hogy hurokra került, de szégyenkezve említette a tárgyaláson:

— Csak azt szégyenlem, hogy egy tizenkét éves kölyök csipett el!

Semmi egyéb nem bántotta, még az sem, hogy a törvényszék hat évi fegyházzal sújtotta.

— Megérdemlem, ha olyan számár voltam, — felelte az ítélet hallatára s nem is felebbezett.

A törvényszék elítélte Fazekas orgazdát is, még pedig: Zajos Lidia korcsmárosnét egy évi börtöure, Lugscheck Vinczéné szatócsnót négy havi és Bácskay József szabót egy havi fegyházra, Maday Gábort, a gróf Degenfeld palota portását tizenegy napi, Sági József napszámost nyolcz napi elzárásra és végül Ries Károly hentest harmincz forint pénzbüntetésre.

A konstantinápolyi háboru.

A „Konstantinápoly“, máskülönbén gyorsan jobblétre szenderült mulatóhely területén nagy háboru esett meg a mult év nyarán. Beállított egy napon a területre Farbinger Antal adóvégrehajtó, meglátogatta sorra a pezsgőpavillonokat, majd a vendéglőket s kijelentette, hogy vagy fizessenek adót, vagy licitálni fog. A korcsmárosokat, nemkülönbén a pezsgőt áruló hölgyeket nagy haragra ingerelte ez a fenyegetés s valóságos kis forradalom ütött ki Konstantinápolyban.

— Vizbe a végrehajtót! hangzott mindenfelől s a szegény exekutort be is dobják a holt Dunagába, ha még idején rendőri segítséget nem kap.

Legkritikusabb volt Farbinger helyzete a Dangel-féle vendéglőben, meg a Gerard René kisasszony pezsgős pavillonjában. Ezen az utóbbi helyen a főnöknő helyett néhány vendége csinálta a patáliát s így történt, hogy a szép este emléket ma Dangel Ferenc vendéglősn kívül Schnitzer Lipót magánhivatalnok, Angyal Gábor bírósági tisztviselő és Glaser Adolf vidéki magánhivatalnok is a vádlottak padján ünnepelték. Az ügyészség hatóság elleni erőszak czimén fogta őket pörbe. A törvényszék, melynek Agorasztó Péter bíró volt az elnöke, a sértettet hallgatta ki először.

Azon a napon Farbinger végrehajtó a mulatóhely nyolcz üzletében akart adóért licitálni. A baja mindjárt ott kezdődött, hogy az igazgatóság kijelentette, semmit sem fog engedni a területről kivinni. Mindenkinék adott félórai időt, de senki sem akart vagy tudott fizetni. Ellenben szidták, mint a bokrot.

— Hol járt legelőbb? — kérdezte az elnök.

— Dangelnél és Gerard Renénél.

— És mindkét helyen bántalmazták?

— Vizbe kell dobni a végrehajtót! vagy: Szamár, gazember a végrehajtó! — kiabálták mind s szórták rám a szitkokat.

— Emlékszik, mikor volt ez a viharos nap?

— Biz azt csak az irataimból tudnám.

A tárgyalás már ennél a pontnál fennakadt, de még folyt a kihallgatás; míg Vaisz Sándor dr. védő az adóhivatali akták beszerzését kívánta s evégből a törvényszék máskorra halasztotta el a tárgyalás folytatását.

SPORT.

+ Tod Sloan a Freudenauban. Az Ausztradij, amelyben négy évjárat legjobb képviselői fognak egymással mérkőzni, az esztendő legszenzációsabb futamává fejlődhetik, mert a német Goldregen és Masha futásán kívül alighanem Tod Sloan, a híres amerikai jockey, a világ championja is a mezőnyben lesz Timár-on. Lederer lovag tegnap Tod Sloan-nak, aki jelenleg Angliában tartózkodik, táviratilag fényes ajánlatot tett. Hajlandó neki a lovaglásért tizenkétezer koronát, győzelem esetén harminczhatezer koronát fizetni, azonkívül összes költségeit megtéríteni ami, szintén nagy összeg lehet, ha figyelembe vesszük, hogy Sloan egész kísérettel és egy waggon podgyászszal szokott utazni. Ha Tod Sloan a turf-házájában Angliában és Franciaországban nagy szenzációt tudott kelteni megjelenésével, elképzelhető, hogy minő közönsége lesz Bécsben a Bálvány-csikón lovagoló világchampionnak. Lederer lovag mára várja Sloan távirati választát.

+ Lovaglástól eltiltott jockey. Gilchrist-et Jason-on tanusított szabálytalan lovaglásáért a bécsi jockey-klub igazgatósága az egész meetingre eltiltotta a lovaglástól.

+ Galoppok az Ausztria-cíjra. Az Ausztriacíj realisabb kandidatusai ma reggel a következő Galoppot végezték:

Debutante (Butters) és **Or-dar** erős iramban 1300 méterre mentek. A kísérletnél Debutante játszva győzött.

Timár (Peake) **Neil** (Hesp) 1300 méterre próbálkoztak közepes iramban. Timár galoppja imponáló volt.

Goldregen (Barker) és **Szeszély II.** jó iramban tettek 1300 méternyi utat.

Tip-Top (Smith) **Busserl** (S. Bulford) és **Dogma** erős iramban 1200 méterre galoppoztak. Tip-Top győzött, de Busserl nagyon közel volt hozzá.

Bogdány (Sharpe) és **Mirko** (Poole) bámulatos gyorsasággal haladtak 1300 méterre. A próbánál Bogdány nagy stílusban hagyta Mirko-t maga mögött.

Masha (lovászfiu) vezető lovával 1300 méterre csak kanterezett.

Guardian (Marsh) **Crampon** (Park) 1200 méterre jó iramban próbálkoztak.

Gomba tegnap végzett erős munkát a díj távolságára.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A belügyminiszter a nagy kállói állami elmegyógyintézetben megüresedett segédorvosi állásra dr. Hollós Izidor orvosudort, a választás- és közoktatásügyi miniszter Radó Lipót okleveles tanítót az aranyos-maróthi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Sipos István okleveles tanítót a köbölküti állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Tóth Lajos okleveles tanítót a viñnye-peszterényi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Horváth Károly okleveles tanítót a kmos-vágási állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Magyar név. Weinberger József (Gyula) magyar királyi posta- és távirat-főtiszt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Rezső, Imre, István, Ferencz, Irna és Béla Vajdára, kiskoru Vengyelországi Jozefa király-helmeczi illetőségű pécsi lakos, színész Lipcseire, Steiner Bernát, kiskoru Steiner Arthur és Hugó budapesti illetőségű ugyanottani lakosok Szabóra, Léderer Ferencz szentesi illetőségű ugyanottani lakos Lantosra, Weisz Márton bánfi-hunyadi illetőségű ugyanottani lakos Fehérre, Krieglleder Ferencz máv. vonatmálházó aradi lakos Kertészre, Hübl János máv. vonatmálházó aradi lakos Halmaira, Illovits György máv. vonatmálházó aradi lakos, valamint kiskoru fia Jenő Irányra, Herskovits József máv. kiségitő fékező aradi lakos Havasra, Lambert János máv. kiségitő fékező aradi lakos, Lászlófiúra, Acru Szilárd máv. kiségitő fékező aradi lakos Aknaira, Freisinger Mikály máv. kiségitő fékező aradi lakos Fehérvárra, Vengrin József máv. mozdonyfűtő piski lakos, valamint kiskoru gyermekei Hona, Mária és Anna Várhegyire, kiskoru Nadra Aurél magyar államvasuti műszaki díjnok aradi lakos Náraira, Pavelka András magyar államvasuti pályaudor-kétegyházi lakos, valamint kiskoru gyermekei András, János, István és Róza Patakira, Boscowitz Lajos magyar államvasuti hivatalnok aradi lakos Böleskeire, Patek Emil magyar államvasuti ellenőr aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Ilona és Ernő Patakra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. („Budapesti Közlöny” 243. szám.) Segédmérnöki állásra a zalatnai királyi főbányahivatal kerületében négy hét alatt; marhalevel-kiadói állásra Sopron szabad királyi városnál november 17-ig; pénzügyi titkári állásra a nagy-károlyi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; aljegyzői állásra a török-hanizsai járásbírósnál két hét alatt.

NYILT-TÉR.

Dr. Gáspár Ferencz

egyetemes orvosudor

október hó 1-je óta lakik: **Erzsébet-körút 30. sz.** (Wesselényi-utca sarkán.) **Különrendelés 4-5-ig.**

K **MIKSZÁTH KÁLMÁN**
Katángy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fogának megkapni hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogadja:
az Országos Hirlap kiadóhivatala
VII. ker. József-körút 55. sz. n.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, október 20.

	okt. 21. cents	okt. 20. cents.
Buza decemberre	74 ⁵ / ₈	76 ¹ / ₈
májusra	72 ³ / ₈	73 ⁷ / ₈
Tengeri decemberre	37 ³ / ₈	38 ⁴ / ₈

Chicago, október 20.

	okt. 21. cents	okt. 20. cents
Buza decemberre	66 ³ / ₈	68
Tengeri decemberre	31 ⁴ / ₈	32 ⁵ / ₈

Mezőgazdaság.

A vetések állása Ausztriában. Az osztrák földművelésügyi miniszterium október közepéről a következő aratási és vetési jelentést adta ki: Az időjárás mindenütt lehetővé tette, hogy az utolsó zabtermést még szeptember második felében jó állapotban takarítsák be. A zabtermés csaknem mindenütt kielégítette a gazdákat. Mennyisége is, de inkább minősége megfelelő volt és különösen Cseh- és Morvaországban dicsérik a zabot. A gabonaratás általában kielégítő volt az idén. Csak az árpa termés volt helyenkint kevés és a minősége sem volt kielégítő. A tengeriaratást jórészt befejezték, csak az alpesi tartományokban folyik még az aratás. Az ideai tengeritermés átlag alig közepesnek mondható. A tarlóveteményül vetett tatárka a legutóbbi esőzésekor javult. A kender Cseh- és Morvaországban szép, hosszuszálú. Az utolsó szénát és löherét még az esőzések beállta előtt kaszálták le és jókarban takarították be. A burgonyatermést a középső és déli zónákban csaknem egészen betakarították, északon és keleten pedig most takarítják be. Az alpesi tartományokban és a déli részeken a burgonyát a fejlődés idejében eleinte az eső, később a szárazság és a pajor nagyon megrontotta. A cukorrépa aratása javában folyik, de a répa kiszáradását a talaj szárazsága nagyon megnehezíti, amint hogy a répa, amely a szárazságtól is többet szenvedett, mint a többi kemény vetemény, általában kicsinyre is maradt, úgy hogy csak gyöngye középtermésre van kilátás; ellenben minősége, különösen a cukortartalom tekintetében nagyon kielégítő. A takarmány- és őszi répa jobb termést adott, mint a cukorrépa, mert az eső következtében kissé javult, de itt is csak középszerűnek mondják a termést. A fejekaposzta a fergektől és hernyóktól sokat szenvedett. A szüretet Morvaország egy része kivételével csaknem mindenütt befejezték. Sajnos, az időjárás a szőlő fejlődésekor nem volt kedvező, úgy, hogy helyenkint elrothadt a termés. Legjobb volt a szüret Alsó-Ausztriában, ahol a termés meghaladta a becslést és a minőség is nagyrészt igen jó. A gyümölcs-szüret, a hegyvidékek némely zordab helyei kivételével befejeződött. A középső zónában és Nyugat-Galiczia és Szilécia néhány kerületében állítólag kielégítő volt a gyümölcsstermés. Az őszi vetést a szárazság miatt csak később kezdték meg és a szántóföldek megművelése nagyon nehezen ment. A szeptember havában vetett mag nehezen csírázott ki s azért ez a vetés sok helyen nagyon gyéren áll.

Ipar- és kereskedelem.

Egy borszespekuláció vége. A tőzsdetanácsfegyelmi szabályzatot alkotott, mely 2. szakaszának 4. pontjában megtilandó és tilos cselekménynek nyilvánítja a tőzsdespekulációra való biztatást, ha a biztatás kereskedőhöz nem méltó módon, akár személyesen, akár ügynökök, utazók levelek, tudósítások vagy hirlapi reklámok útján történik. És ugyane szakasz 5. pontjában még különösen tiltja a tőzsdei spekulatív ügyletek kötését nem önálló és szorult gazdasági helyzetben levő személyekkel, továbbá olyanokkal, kiknek rendes üzletkörébe ily ügyletek kötése nem esik. Ugyan ama napról keltezett teljes ülési határozatában, melyet a kereskedelmi miniszter megerősített, a tőzsdetanács azt a fontos kijelentést is tette, hogy az eléje vitt perekben a bíróság figyelme oly körülményekre is kiterjed, melyekből alapos következtetés vonható arra, hogy az üzletekben tájékozatlan személyek részvételét vagy kizsákmányolását célozták, s amennyiben arra a meggyőződésre jutna, hogy ily körülmények fenforognak, az ezek alapján támasztott igényt meg nem itéli. Egy mai ítéletében a tőzsdetanács alkalmazta a későbbi üdvös szabályzatot, a következő jogeset alkalmából:

Egy honvédhuszár százados, a törzstiszti tanfolyam látogatására, állomáshelyéről Budapestert

jött, Alig hogy megérkezett, fölkereste őt egy tőzsdebizománys, aki a százados állomáshelyéről módos embernek ismerte, tőzsdespekulációt ajánlott neki. A százados értékpapírok vételével bizta meg a börzeánert. Az első művelet a százados veszteségével végződött. A bizománys most újabb nagyobb gabona- és értékpapír-kötésekre beszélt rá.

A következménye ennek az lett, hogy a századosnak újra meg újra tetemes összeget kellett fizetnie, sőt a bizománys a századosot a tőzsdebírósnál 1500 forint erejéig megperelte.

Ma volt a tárgyalás és minthogy kiderült, hogy a bizománys a megbízója részére eszközölt vételknél és eladásoknál nem létező árfolyamokat számított föl, a tőzsdetörvényesség hosszu tanácskozás után eredeti érvénytelenség címén a bizománys által kötött ügyleteket hatálytalanoknak nyilvánította, a felperest keresetével elutasította s az összes költségekben marasztalta. Hangoztatta a tőzsdetörvényesség elnöke, hogy az itélkező tanács ép úgy, mint az egész tőzsdetanács, az ily egészségtelen és tisztességtelen üzemeket a leghatározottabban kárhóztatja, s hogy a magyar kereskedelem tisztességének megóvása a legkiméletlenebb szigor alkalmazását indokolta teszi.

Országos iparegyesület. A háziipari szakosztály tegnap ülést tartott, amelynek tárgya a szakosztály újjászervezése volt. Gelléri Mór az iparegyesület igazgatója ismertette a szakosztály működését; kifejtette az újjáalakulás szükségességét és előterjesztette az igazgatóság javaslatát az újjászervezésre vonatkozólag. A szakosztály az előterjesztést elfogadta és ehhez képest az új tisztikart és választmányt alakította meg. A részletes munkaprogramra nézve Kovács Gyula helyettes elnök telt megokolt javaslatot, amely körül élénk eszmecsere fejlődött ki. E javaslat lényege a következő: 1. A szakosztály érintkezést fog keresni az országszerte működő háziipart fejlesztő bizottságokkal és a háziipar termékei értékesítésével foglalkozó vállalkozókkal, hogy folyton nyilván tarthassa azt, ami a háziipar érdekében időről-időre történik. 2. A szakosztály évenként egy-két bemutató ülést fog tartani abból a célból, hogy a magyar háziipar újabb termékeit megismertesse, ezekre a fogyasztó közönség figyelmét felhívja. E bemutató ülésekre az országos iparegyesület összes szakosztályait és az összes érdekelteket meghívja az elnökség. 3. A szakosztály gondoskodni fog arról, hogy a fő és székváros előkelőbb társadalmi körökben, nemkülönben az ország jelentékenyebb vidéki városáiban főként a tél folyamán a háziipar jelen állását tárgyaló felolvasások rendeztessenek és a nagy közönség figyelme ezen ipar termékeinek nagyobb mérvű vásárlásra ösztönöztessek. 4. A szakosztály közre fog működni, hogy évenként két vagy több jelenlényebb vidéki városban háziipari termékekből az ottani előkelő társadalmi osztály érdeklődésének bevonásával karácsonyi bazárok rendeztessenek és végül. 5. A szakosztály oly magánosokat és egyleteket, kik a háziipari fejlesztése körül különösebb érdemeket szereztek oklevelek útján erkölcsi jutalomban fog részesíteni. Ehhez Gelléri igazgató fölvetetni kívánja a nép- és háziipar rendszeres terjesztését főleg az Alföld és az ország oly vidékeiben, melyeken az agrárszocializmus tünetei jelentkeznek. Súlyt helyez az asszonyok keresetképességének biztosítására s mindkét ügyben egy rendszeres, a különböző vidékek helyviszonyait és igényeit figyelembe vevő program kidolgozására evéghől pedig a gazdasági tudósítók érdekevonására. A szakosztály elfogadta a munka-programmot, Gelléri javaslatával együtt.

Kőbányai sertésplác, okt. 21. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—50 krig. Közép (páronként 251—320 krigig terjedő sulyban) 50—51 kr. Könnyű (páronként 250 krigig terjedő sulyban; 51—52, kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 krig. felüli sulyban) 49—50 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 48⁵/₈—49 krajczárig Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 48—49 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. okt. 19. napján volt készlet 42627 darab, okt. 20-án felhajtott 266 db, október 20-án elszállított 555 darab, október 21-ére maradt készletben 42338 darab. A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, okt. 21. A ferenczvárosi petroléum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. okt. 20-án érkezett 523 drb. Készlet 568 darab, összes felhajtás 1091 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 748 drb, elszállítatlán maradt 343 drb. Nagyi árak: 120—180 kilós 46—49⁵/₈ kr, 220—280 kilós 46—49 krajczár, 320—380 kilós 46—49 kr, öreg nehéz 48—49 krajczár, malacz 43—45 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Közlekedés.

Déli vasut. A szt.-péter-fiumei vonalon beállott forgalmi akadály már annyira el lett hátrítva, hogy a személyforgalom Dornegg-Feistritz és Sapiane állomások között való átszállással a mai 807. számú vonattal meg volt nyitható. Podgyászt és gyorsárut csak 50 kilogramm súlyig lehet áthordani. A gyalog megteendő út 200 méter hosszú.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, október 21.

100 cm.

a Duna vízének magassága. Legalacsonyabb állása óta tehát már 40 centiméterrel emelkedett a víz, az idő enyhe, esős, kilátás nyílik arra, hogy az idén a hajózást nem egyhamar szüntetik be és hogy gabonarakományok ha nem is sűrűn, de folyton érkeznek. Ma is eladtak román búzából 4000 q-t 76¹/₂ kgr. 8 forint 22¹/₂ krajczár 3000 q-t 76¹/₂ kgr. 8 forint 22¹/₂ krajczár 2500 q-t 76 kgr. 8 forint 15 krajczár transito, ama kikötéssel az eladó részéről, hogy a táadás esetleg csak decemberben is megejthető.

Hazai áruban szintén elég bőséges volt a kínálat. Elkelt 75.000 métermázsza buza 10—15 krajczárral magasabb áron. Rozs is 10 krajczárral javította árát. Zab, árpa, tengeri ártartó.

A készáruipiaczon tehát szilárd az irányzat, hanem a határidőforgalomban ma bizony túlsúlyban voltak az eladók, a kurzusok tetemesen hanyatlottak.

Ennek a mai lanygulásnak semmiféle különös jelentőséget nem tulajdonítunk, ellenkezőleg előlött csodálkozunk, hogy már elebb is nagyobb mérvben nem következett be a visszaesés. El lehetünk rá készülvé, hogy holnap folytatása lesz az árle-morzsolódásnak.

Ismételve mondtuk, hogy az engagement tulnag, a legheterogénebb elemek vesznek részt az üzletben és az mindig kész veszedelem. Ma is például egy délczag huszárkapitány ügyes-bajos dolgát intézték el a tőzsdebiróságnál. E derék hadifit, aki a csatazaj közepette kiküzdötte magának az arany vitézségi érmet, a differenziajegyzékekkel való viaskodásban legyűrtek és a tőzsdebiróság missziója magaslatán állott, amidőn a felperes tőzsdetago erre vonatkozó keresetével kereken elutasította.

Ma tehát nagyban lebonyolítottak a gabona-tőzsdén, jóllehet Amerika kített magáért és újabb 1¹/₂ centes emelkedést jelzett.

Zárul az októberi buza

- 9.35 forinton (—05) a márcziusi
- 9.46 forinton (—05), a rozs
- 8.06 forinton (—04), a zab
- 5.96 forinton (—03), a tengeri
- 4.70 forinton (—04).

Felmondottak Budapesten 2000 métermázsza búzát, Bécsben 2000 métermázsza rozst.

Az áruelszámoló iroda a következő likvidációs kurzusokat állapította meg:

- árpa 5.85 forint,
- búza 9.35 forint,
- rozs 8.06 forint,
- tengeri 5.50 forint,
- zab 5.80 forint.

Élénk megbeszélés tárgyát képezte a gabona-tőzsdén a makomegyesület petíciója a törvényhozáshoz a kikészítési eljárás fentartása miatt. Hát ebből a politikai viszonyok folytán aligha lesz valami, jóllehet ép a mostani ártendenzia bizonyítja, hogy az idegen gabonáinak a készáru-forgalomban alig van befolyása az áralakulásra.

Előfordult készáru-eladások.

Búza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10.35 frton, 200 mm. 79-7 k. átlag 10.25 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.25 frton, 800 mm. 79 k. átlag 10.30 frton, 200 mm. 80 k. átlag 10.30 frton, 100 mm. 79 k. átlag 10.20 frton, 300 mm. 79-7 k. 10.30 frton, 200 mm. 78-5 k. kevert 10.05 frton, 100 mm. 77-8 k. kevert 10 frton, 7400 mm. 77-5 k. kevert 10.30 frton.

Pestvidéki: 300 mm. 80 k. átlag 10.20 frton, 800 mm. 79 k. átlag 10.20 frton, 300 mm. 79 k. kevert 10.05 frton, 600 mm. 78 k. 10.10

frton, 300 mm. 78 k. 10.17-5 frton, 100 mm. 77-5 k. 10.07-5 frton, 200 mm. 77 k. 9.90 frton. Fehérmegyei: 5000 mm. 77-5 k. 10.25 frton, 600 mm. 77 k. 10.10 frton, 900 mm. 76-7 k. 10.10 frton.

Tolnai: 2750 mm. 76-3 k. átlag 9.90 frton, 1070 mm. 76 k. átlag 9-90 frton.

O-Becsei: 1900 mm. 76 k. 10.05 frton. Bácskai: 2800 mm. 75-5 k. 10.05 frton, 2000 mm. 75 k. 10 frton.

Török-Kanizsai: 1500 mm. 76-4 k. 9.90 frton.

Becskereki: 5000 mm. 76-5 k. 9.85 frton, 4700 mm. 76-5 k. 9.75 frton, 7000 mm. 76 k. 9.55 frton.

Vásárhelyi: 6000 mm. 78 k. 10.27-5 frton. Dunai: 2900 mm. 75-5 k. 9.55 frton, 2000 mm. 74-3 k. 9.45 frton.

Felsőtisza: 200 mm. 78 k. kevert 9.95 frton.

Bajai: 1300 mm. 74-5 k. 9.85 frton. Bácsági: 1800 mm. 76-6 k. 9.95 frton.

Raktárára: 1500 mm. 78 k. 10.02-5 frton. Szerbiai: 3000 mm. 77 k. transito 8.30 frton, 4100 mm. 77 k. transito 8.30 frton. Mind három óra.

Rozs. (uj) 100 mm. pestvidéki 8.15 frton, 200 mm. 8.10 frton, 100 mm. 8.— frton Budapesten készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. elsőrendű Budapest 5.90 frton, 200 mm. elsőrendű Budapest 5.85 frton, 300 mm. elsőrendű Budapest 5.80 frtonon készpénzben.

Tengeri. (ó) 100 mm. oláh Budapest 5.45 frton készpénzben.

Árpa. (uj) 200 mm. takarmány Budapest 6.40 frton, 100 mm. takarmány Súly-Sáp 6.25 frtonon készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy új faj	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára		
		frtól	frtig	frtól	frtig	
Búza	uj tiszavid.	74	—	75	9.60 9.75	
		76	9.80 9.90	77	9.95 10.—	
		78	10.05 10.15	79	10.20 10.25	
		80	10.30 10.35	81	—	
" pestvidéki	" "	74	—	75	9.55 9.70	
		76	9.75 9.85	77	9.90 9.95	
		78	10.— 10.10	79	10.15 10.20	
		80	10.25 10.30	81	—	
" fehérm.	" "	74	—	75	9.60 9.75	
		76	9.90 9.90	77	9.95 10.—	
		78	10.05 10.15	79	10.20 10.25	
		80	10.30 10.35	81	—	
" román	" "	78	8.10 8.15			
		77	8.05 8.10			
rozs	" elsőrendű	70—72	8.10 8.15			
		másodr.	8.— 8.05			
árpa	" takarm.	60—62	6.20 6.50			
		szeszfőz.	62—64	6.80 7.60		
		sőrfőzésre	64—66	7.30 8.70		
zab	uj	39—41	5.75 6.05			
tengeri ó	" bácsági	—	5.55 5.65			
		" másnevelő	—	5.50 5.55		
repcze	" káposzta	—	12.25 12.75			
		" másnevelő	—	—		

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata		Leszámló árfolyamok
		október 20-án	október 21-én	
búza	október	9.35	9.40	9.35 9.45
	november	—	—	—
rozs	október	9.47	9.49	9.44 9.46
	november	8.—	8.10	8.06 8.08
tengeri	október	5.50	5.60	5.50 5.50
	november	—	—	—
zab	október	4.72	4.74	4.68 4.70
	november	5.65	5.70	5.80 5.80
repcze	október	5.94	5.96	5.97 5.99
	augusztus	12.60	12.70	12.80

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Búza márczius 9.55—56—54—56—9.58—59—60—59—56—52—50—48—46, október 9.35. Rozs márczius 8.15—17—19—17—15—14—8.12. Tengeri május 4.76—74—75—73—71—70—69. Zab márczius 6.02—6.—5.99—98.

Délután. Búza márczius 9.45—47—49—51—47—45—46, október 9.35. Rozs márczius 8.10—08—06—04—06. Tengeri május 4.70—73—72—70. Zab márczius 5.98—97—96.

Raktárállomány:

Közraktár: Búza 109000 mm. Rozs 8100 mm. Árpa 45000 mm. Zab 31600 mm. Tengeri 11200 mm. Liszt 2100 mm.

Raktárház: Buza 25718 mm. Rozs 1823 mm. Árpa 519 mm. Zab 1173 mm. Tengeri — mm. Liszt — mm.

Silos: Buza 12000. Tengeri 500.

Gabonaforgalom:

1898. október 20.

	érkezett	elszállított
	m é t e r m á z s z a	
buzából	27862	3998
rozsból	1382	—
árpából	8774	1163
zabból	7352	3000
tengeriből	3984	3527

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, október 21.

A mai tőzsdén kedvező hangulat uralkodott. Nemzetközi értékek javult árfolyamban kerültek forgalomba, de az üzlet folyamában gyengülés állott be. Hatással voltak erre a bécsi pestis esetek is, miután a járvány terjedésétől kezdenek tartani. A helyi értékek piacán Rimamurányi realizációkra ismét gyengült, szintugy olcsóbbodott Salgótarjáni köszénbánya is.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 377.90—378.60, Osztrák hitelrészvény 352.15—352.75, Osztrák magyar államvasut 349.80—350.25, Közuti vaspálya 359—359.50, Rimamurányi 263.25—263.50 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 610—611, Közuti vasut 359.75—360.75, Magyar hitelrészvény 377.90—378.75, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 95.—, Magyar jelzálogbank 239—239.25, Magyar leszámítoló bank 253.25—253.50, Rimamurányi 261—263.25, Osztrák hitelrészvény 352.15—352.75, Osztrák-magyar államvasut 349.80—350.50, Bankegyesület 102, Pesti molnárok és sütők 245—250, Általános köszénbánya 70.50—71.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 3.50—4 frt, október utóljára 4.—4.50 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	okt. 21.	okt. 20.
Magyar aranyjárdék	120.—	119.70
Magyar koronajárdék	97.90	98.—
Magyar hitelrészvény	378.25	378.50
Magyar ipar és keresk. bank	95.—	95.25
Magyar jelzálogbank	239.50	238.75
Magyar leszámítoló bank	253.25	252.75
Rimamurányi vasmű	261.75	362.—
Osztrák hitelrészvény	352.50	352.10
Déli vasut	72.—	72.50
Osztr.-magyar államvasut	350.—	349.75
Közuti vaspálya	360.05	359.75
Villamos vasut	224.75	224.50

Az utótőzsde gyengült.

Délután 4 órakor zárulnak:

	okt. 21.	okt. 20.
Osztrák hitelrészvény	351.60	352.15
Magyar hitelrészvény	377.75	378.50
Osztr.-magyar államvasut	349.10	349.90
Leszámítoló bank	253.25	252.75
Rimamurányi vasmű	261.50	262.50
Közuti vaspálya	360.50	359.75
Villamos vasut	224.75	224.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTÖZSDEK.

Budapest, október 21. Terményekben ma nem volt forgalom és az árak változatlank.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilo-grammonként	
	Pénz	Áru
Dísznézár ingyen hordó	57.—	57.50
Szalonna	budapesti vidéki	—
	magyar la légenszáritott vidéki városi légenszáritott, 4 darabos 3	55.— 55.50
Szilva	120 darabos	8.75 9.25
	100 darabos	10.50 11.—
Kéz Áru	85	17.— 17.50
	100 darabos	10.25 10.75
Zárkál egyált göngysúlytuzia súly helyett	85	18.50 17.25
	100 darabos	10.25 10.75
600grammonként	85	18.50 17.25
	100 darabos	10.25 10.75
Szilva	120 darabos	8.75 9.25
	100	10.50 11.—
Határidőre	85	17.— 17.50
	100 darabos	8.50 9.—
Ingyen hordó	100 darabos	10.25 10.75
	85	18.50 17.25
Szilva	szilvónál 1897	15.25 15.75
	szilvónál 1897	13.25 13.75
Határidőre	szilvónál	15.25 15.50
	szilvónál	13.25 13.50
Ingyen hordó	szilvónál	15.25 15.50
	szilvónál	13.25 13.50
Macomag	huczerna magyar, 1898	50.— 57.—
	vörös aprószemű 1892	45.— 44.—
Ingyen hordó	vörös közepesemű 1893	45.— 43.—
	vörös nagysemű 1893	48.— 51.—

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, október 21. A vásári forgalom: Hus- nál forgalom lanyha, árak csökkentek. Baromfi- nál lanyha, árak szilárdak. Halban lanyha, árak csökkentek. Tej- és tejtermékek... Zöldszőlőnél csendes. Gyümölcsnél élénk, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, esős. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmiszer-árak hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabús hátulja I. 52-54 frt. II. 50-52 frt. Birkabús hátulja I. 36-38 frt. II. 36-36 frt. Borjúbús hátulja I. 64-70 frt. II. 60-64 frt. Sertésbús elsődörv 50-52 frt. vidéki 40-45 frt. (Minden 100 kilonként) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 59-60.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (elő). Tyúk 1 pár 1. — 1.50 frt. Csirke 1 pár 0.55-1.20 frt. Lud hizott kilon- kint 1.5-2 frt. — Kéltölték. Tojás 1 láda (14-19 db) 37-5-38.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60-3.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00-5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 1.00 frt. Bab nagy 100 kiló 7-9 frt. Paprika I. 100 kiló 20-60 frt. II. 20-38 frt. Vaj 1 kiló (kilonként) 0.75-0.90 frt. Tésa-vaj kilonként 0.5-1.00 frt. Burgonya, rozsa, 100 kiló 1.70-2.00 frt. Malak. Harsa (elő) 0.30-0.40 frt 1 kiló. Csuka (elő) 0.70-0.90 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.50 frt.

Szesz.

Budapest, október 21. Az irányzat válto- zatlan. Kontingens nyersszesz Budapesten 17.75-18.—. Finomított szesz nagyban 54.75-55.—. Finomított szesz kicsinyben 55.25-55.50, Élesztő- szesz nagyban 55.75-56.—, Élesztőszesz kicsiny- ben 56.25-56.50, Nyersszesz adózva nagyban 54.75-55.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 54.25-54.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—-15.25, Denaturált szesz nagyban 21.75-22.—, Denaturált szesz kicsinyben 22.25-22.50. Az árak 10000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfelvétel mellett értendők.

Bécs, október 21. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra szilárd irányzat mellett 19 forintig kelt el. Zárlatjegyzés 18.70-18.90 forint.

Prága, október 21. Adózott tripló-szesz nagyban 55.—55.25 frt. Adózatlan szesz 18.25 forintig kelt el.

Trieszt, október 20. Kiviteli szesz 12-12.50 forint tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, október 21. Magasabb külföldi jegy- zésekre az irányzat szilárdult. Buza ősze 9.74 forinton, buza tavaszra 9.50-9.55 forinton, zab ősze 6.08-6.09 forinton, zab tavaszra 6.22-6.23 forinton, tengeri szeptember-októberre 5.92-5.94

forinton, tengeri május-juniusra 5.04 forinton, rozs ősze 8.70-8.75 forinton, rozs tavaszra 8.26-8.28-8.30-8.28 forinton köttetett.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 9.50-9.52, buza ősze 9.71-9.73, rozs tavaszra 8.27-8.29, rozs ősze 8.65-8.70, tengeri szeptember-októberre 5.92-5.94, tengeri május-juniusra 5.01-5.02, zab ősze 6.08 6.10, zab tavaszra 6.25-6.26 forinton köttetett.

Berlin, október 21. (Gabonavásár.) A külföldi élelmiszer hírek dacára az enyhe időjárás és tartózkodó vételkedv folytán az irányzat gyöngye volt. Buza és rozs egy márkával olcsóbb. A zabot alig vették figyelembe. — Délután a hangulat mindin- kébb ellanyhult. Buza és rozs két márkával ol- csóbb lett.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTÖZSDÉK.

Bécs, október 21. A francia bank kaimat- lábemelése és a szűkebb pénzvizonyok az elő- tözsdére kedvezőtlen hatást gyakoroltak, de az ár- folyamokra ez csekélyebb befolyást gyakorolt. Egyes papírok iránt még jó kereslet is volt, így Tramway és villamossági részvényekben zárlat felé gyengülés állott be az újabb pestis-esetről szóló hírről.

Az előtözsdén: Osztr. hitelrészvény 352.—-352.35, Anglo-bank 154.50, Union-bank 290.50, Osztrák-magyar államvasut 349.85-350.25, Déli vasut 71.—71.25, Alpesi bánya 177.40-178.40, Tramway 523.—536.—, Osztr. villamossági 317.50-319.—, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 58.25, Német márka 58.92 forinton.

A déli tözsdén: Osztrák hitelrészvény 351.10, Anglo-bank 154.50, Bankverein 260.—, Union-bank 290.—, Länderbank 220.50, Osztrák-magyar állam- vasut 349.37, Déli vasut 70.50, Elbevolgyi vasut 259.75, Észak-nyugoti vasut 244.—, Török dohány- részvény 127.—, Alpesi bánya 177.10, Májusi jára- dék 101.05, Török sorsjegy 58.98, Német márka 58.92 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papírjáraék 101.—, 4-2%-os ezüstjára- dék 100.70, 4%-os osztrák aranyjáraék 119.90, Osztr. koronajáraék 101.30, 1860. sorsjegy 140.50, 1864. sorsjegy 195.50, Osztrák hitelsorsjegy 199.—, Osztrák hitelintézeti részvény 351.50, Angol-osztrák bank 154.75, Union-bankrészvény 289.50, Bécsi Bankverein 260.—, Osztrák Länderbank 219.50, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar ál- lamvasut 349.—, Déli vasut részvény 70.50, Elbe- volgyi vasut 259.75, Dunagőzhajózási részvény 417.—, Alpesi bányarészvény 177.50, Dohányrés- zvény 127.—, 20 frankos 9.53-5, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.40, Német bank- váltó 58.87, Tramway 524. Az irányzat nyomott.

Bécs, október 21. A déli tözsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 352.50, Anglo-bank 154.50, Bankver. 260.—, Union-bank 290.50, Länderbank 221.—, Osztr.-magyar állam- vasut 350.37, Déli vasut 70.50, Elbevolgyi vasut 259.75, Északnyugoti vasut 244.—, Török dohány- részvény 127.—, Alpesi bánya 178.50, Májusi járadék 101.15, Töröksorsjegy 58.20, Német márka 58.92 forint.

Frankfurt, október 21. (Zárlat.) 4-2%-os papír-járaék 85.35, 4%-os osztrák aranyjáraék 101.85, 4% magyar aranyjáraék 101.65, magyar koronajáraék 98.05, osztrák hitelintézeti részvény 298.37, osztrák-magyar bank 275.50, osztrák- magyar államvasut 296.25, déli vasut 63.50, bécsi váltóár 169.65, londoni váltóár 204.27, Párisi váltóár 807.16, bécsi Bankverein 220.—, Union-bank részvény 213.—, villamos részvény 136.—, alpesi bányarészvény 150.50, 3% magyar arany-kölcsön 87.90, 4-2%-os ezüst-járaék 85.20. Az irányzat szilárd.

VIZALLAS.

— Október 21-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizálás reggel, Aradás v. apadás, Folyó, Vizmérés, Vizálás reggel, Aradás v. apadás. Lists various water measurement points and their levels.

Jelek magyarázata: * = Jeges víz; + = Ofelett; - = 0 alatt < — Aradt; > = apadt; ? = kétséges.

Megjegyzések: Az ország nagy részén jelentékeny eső esett; maximum Zsarnócán 41 mm. A Duna és Dráva egész hosszában, a Száva Zágrábtól le- felő, a Tisza Csapól lefelő árad. A hajózó út napról-napra ked- vezőbbé válik.

A szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktözsde hivatalos árjegyzései 1898. október 21-én.

Large table with multiple columns listing various financial instruments, exchange rates, and market data. Includes sections for Állampapírok, Záloglevelek, Részvények, Bankok, Takarékpénztárak, and Pénztermékek.

Színházi műsorok.

	Kemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigadószínház	Régszínház	Magyar Színház	Vár Színház
Vasárnap d. u.	II. Rákóczy Ferenc fogsága	—	A halálkoszlik ellenőre Örült vagy szent	A kis alamuzsi	A krokodilus	—
Este	A komédiások	A hugonották	—	Nagyapó	Corignanék válópöre	—

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre és értékpapírokra majdnem a teljes árfolyamig.
Zálogban levő sorsjegyek által a kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb előleget adok, vagy átveszem a sorsjegyeket a napi áron — mint a hírlapokban jegyezve — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyeket visszaveheti fölönn apró részletfizetés mellett.
III. SCHÖN ARMIN bankháza.
(Alapított 1884-ben.)
Budapest, Erzsébet-körút 48. sz. alatt.
(A Royal nagyszállóval szemben.) 1409
Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.

100.000 sorsjegy 50.000 nyereség

Osztálysorsjegyek

a III-ik sorsjáték I. osztályára

kaphatók eredeti árakon:

1 nyolczad sorsj. — frt 75 kr. | 1 fél sorsjegy 3 frt
1 negyed " " 50 " | 1 egész " 6 "

Huzás már november 17. és 18.

Főnyereség a VI. huzásnál
esetleg **egy millió.**

Sorsjegyek megrendelhetők utánvétellel, vagy a pénznek utalvánnyal való beküldése által is.

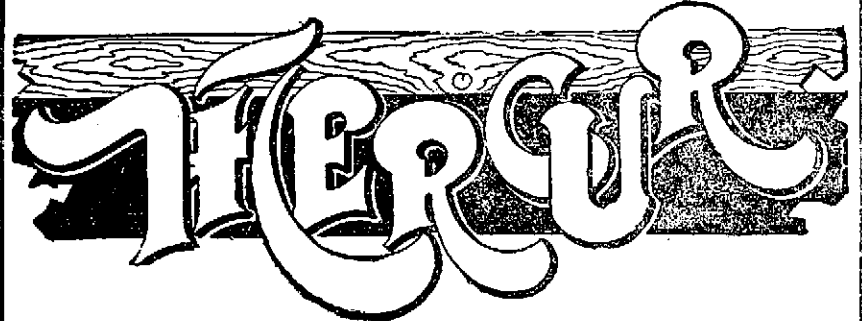
REDLICH DÁVID

főelárusító

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 11. szám.

100.000 sorsjegy 50.000 nyereség

Makulatura-papír
olcsón kapható. Czim a kiadó hivatalban.

bank- és váltóüzlet részvény-társaság
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

A II. osztály sorsjáték főhuzásán
az általunk eladott sorsjegyek több mint
egy millió koronát nyertek.

Nálunk vásárolták

a 92044 sz. 600.000 koronás főnyereséjét, a 92049 sz. 200.000 koronás főnyereséjét, továbbá számos 10.000, 5000, 2000, 1000 és 500 koronás nyereséjét.

A rendkívüli szerencse folytán, mely vevőinket kíséri, oly tömegesen érkeznek hozzánk a rendelések a III. osztály sorsjátékra, melynek első huzása

folyó évi november 17-ikén és 18-án lesz,
hogy már csak rövid ideig leszünk képesek azoknak megfelelni.

A III. sorsjáték sorsjegyeinek ára:

Az első osztályra:		Mind a hat osztályra:	
Egész sorsjegy	6 frt — kr.	Egész sorsjegy	80 frt.
Fél sorsjegy	3 " — "	Fél sorsjegy	40 " .
Negyed sorsjegy	1 " 50 "	Negyed sorsjegy	20 " .
Nyolczad sorsjegy	— " 75 "	Nyolczad sorsjegy	10 " .

„MERCUR“ Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 12. szám.

4522—1898. éln. számhoz.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium részére a jövő 1899—1901-ig terjedő három évben szükségeltető papírneműk és írószerek beszerzése iránt zárt ajánlatu versenyfárgyalás hirdetik.

Felhívatnak ennél fogva vállalkozni szándékozók, hogy mintákkal kellően felszerelt, 400 frt bánatpénz letételét igazoló nyugtával ellátott, számmal és betűvel kiirt ajánlatukat **f. évi november hó 15-ig** a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium segédhivatali főigazgatójánál nyújtsák be, ahol előzőleg a minták és a szerződés tervezete megtekinthetők, valamint az ajánlatához szükséges jegyzék is a hivatalos órák alatt átvethető lesz.

Később érkezett ajánlatok nem fogadtatnak el. Az ajánlatok ivenkint 50 kros bélyeggel látandók el s. f. é. november hó 16-án déli 12 órakor fognak a minisztérium elnöki osztályában felbontatni.

A minisztérium fentartja magának a jogot arra, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az azokban kitett összegekre — szabadon választhasson. Budapest, 1898. évi október hó 3-án.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium.
(Czányomás nem díjazatik.)

Butor

kézpénz ellen, valamint
**részlet-
fizetésre**

kedvező feltételek mellett

Fuchs Bódog-nál

**Budapest,
VIII. József-körút 9.**

Bankház

Török A. és Társa

a magy. kir. osztálysorsjáték főelárusítója

BUDAPEST,

Váci-körút 4/B.

A III. nagy magy. kir. osztálysorsjáték I. osztályu sorsjegyei ismét nagy keresletnek örvendenek.

Tizenhárom millió
egyszázhatvan ezer korona

kerül ismét hat osztályra elosztva biztos döntés alá.

Legnagyobb nyereség legerősebb esetben:

1.000.000 korona, jutalom: **600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000** stb.

100.000 sorsjegy, 50.000 pénznyereség.

Az I. osztályu tervszerű betét:

1 egész sorsjegy frt **6.—** | 1 negyed sorsjegy frt **1.50**
1 fél " " **3.—** | 1 nyolczad " " **— .75**

A megrendeléseket minél előbb kérjük cégünkhöz küldeni.

Megrendelő-levél, kivágandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA uraknak
BUDAPEST.

Kérem nekem _____ I. osztályu magy. kir. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeg _____ frt } utánveendő
postautalvánnyal küldetik.

Pontos czim.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. október 22-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 152. Havi bérlet 20.

Négy évszak.

Bérlés 4 részben. Írták: Kovács József és Hetényi Béla. Személyek:

Tavaszi.
Kardos E., Mihályi, Tóth E., Csézy T., Székely R., Rákosi E., Kárpis, Kerekes, Kárpis, Kerekes, Kárpis, Kerekes.

Nyári.
Kardos A., Mihályi, Kerekes E., Csézy T., Székely R., Somló, Kárpis, Kerekes, Kárpis, Kerekes.

Ősz.
Kardos E., Mihályi, Kerekes E., Csézy T., Székely R., Somló, Kárpis, Kerekes, Kárpis, Kerekes.

Téli.
Kardos A., Mihályi, Kerekes E., Csézy T., Székely R., Somló, Kárpis, Kerekes, Kárpis, Kerekes.

NÉPSZÍNHÁZ

Bérlés 4 részben. Írták: Kovács József és Hetényi Béla. Személyek:

Talmi hercegnő.
Fradeti operette 2 felvonásban. Írták: Mihályi Emil és Hetényi Béla. Zenejét szerzezte Komló József.

Személyek:
Darius, Németh, Mirabella, M. Csatai, Gáston, Rákosi, Margarita, F. Hegyi, Kazimir, Vidor, Ivonne, Baka, Cognac báró, Solymosi, Rigobert, Ljvri, Puffancs paraszt, Lendvai, Kifájló, Várnai, Ajtonáló, S. Harmath.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Bérlés 3 felvonásban. Írták: Sztancs és Arany. Fordította dr. Betti Izor.

A végrehajtó.
Bérlés 3 felvonásban. Írták: Sztancs és Arany. Fordította dr. Betti Izor.

Személyek:
Cheradame, Hegedűs, Octavie, Niki L., Escatel, ügyvéd, Tapolczai, Anonim, Németh E., Langlette, Székely, Pimpant, György, Kapitány, Kézkes, Gyöngye, Delli E., Marianne, Boros, Zelle, szakácsné, Malczsány, Rendőrbiztos, Magyar, Bécszola, Rónaszki, Justino, Murkóczy.

Kezdete 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Bérlés 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy drámalettre nyomán írta Abrányi Emil. Zenejét szerzezte Sztóján Jenő.

Ninon
Bérlés 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy drámalettre nyomán írta Abrányi Emil. Zenejét szerzezte Sztóján Jenő.

Személyek:
Filipp, Artányi, Suzanne, Ábrányiné, Ninon, Takács, Villarmois, Kertész, De Chat, Kertész, De Noce Kontran, Mihályi.

Utána:
A piros cipő.
Tanczlegény 4 képphen Reggel H-től. Choreográfiajt Hasserreiter J., zenejét Maier Raoul szerzezte.

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Bérlés 3 felvonásban. Írták: Rolle Georges és Gascogne Zean. Fordította: Paterly Sándor.

Corignanék válópöre.
Bérlés 3 felvonásban. Írták: Rolle Georges és Gascogne Zean. Fordította: Paterly Sándor.

Személyek:
Corignan, Páros, Escalquens, ügyvéd, Vidor, La Ferté-Martin, Székely, Montabert, Mihályi, Des Olivettes, Földi, Reoston, Földi, Cécile, Rónaszki, Tourdrel, Kardos, Torvényszékizsolga, Földi, Prosper Iradaszola, Miklósi, Pótskád, Besenyei, Hubert, Varga, Castorine, Láng, Elő, La Ferté-Martin, Székely, Agatha, Arany, Lucie, Gró V.

Kezdete 7 órakor.

Palais Royal

a 16- és székvaros legnagyobb áruháza
ORLAI SÁNDOR perzsa csász., spanyol kir. n.év. szállító
Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz.
a következő cikkekét gyári árban ajánlja:
Nászajándékok, chinai ezüst-árak, finom bronz-árak, dísz-órák, gyémántutánzatú ékszerek val. foglalatban, valódi párisi legyezők, bördiszműárak, ezüstbotok, bőrövek (gürtel), szalag-, bársony-, arany- és fémövek.

Magyar Borpince

palacekborainak főáruhája
V., Mérleg-utca 4. szám,
főkáruhá
VII., Erzsébet-körút 56. sz.
Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét keltő palacekborainkra felhívni; fehér és vörös asztali borok 35 krtól kezdve palacekborokig, ugyszinte az ország előkelő és jelentékeny termelőinek fajborait nagy választékban kaphatók. A Dörgöcsel Kegyes Tanítórend eredeti töltésű palacekborok borainak, valamint Lonszky Adófi tokaji aszu- és szamorodni borainak főlerakata.

Telefon-szám 415.
Radó és Cársa
Budapest, V., Mérleg-utca 4. sz.

Férfiruha-bérlés

uj, eddig nem élvezett kedvezményekkel, bármikor felbontható.

Mindazok, kik elegáns és fashionable angol ruhákat szeretnek viselni, bizonyára örömmel fogják üdvözölni új ruhabérlési rendszeremet, mely a legerősebb elveken épül, hogy a t. megrendelő urak meglegedése és ajánlása folytán mindig szélesebb és szélesebb körökben verhesen gyökeret.
Minden további magasztalás helyett itt az egyes főbb feltételek, valamint az általam összeállított 10 ruhacsoport kivonatának közlésére szorítkozom.

A ruhabérlés két évi időtartamra terjed; bármikor megkezdhető és bármikor és bármely éknál fogva felbontható!

A megrendelő a ruhákhoz való anyagot az összes, taktáron levő, dus választékú legfinomabb angol divatelmékből, izlésének megfelelőleg, szabadon választhatja.
A megrendelő azon kedvezményben részesül, hogy a bérlés tartama alatt a szállítandó ruhaneveket nemcsak saját, hanem családja tagjai részére is megrendelheti.

A ruhabérlési összeg negyed- vagy félévi részletekben törleszhető.

A bérlés tartama alatt nálam készült ruhák tizenkétszer díjtalanul kivásaltatnak és kizisztítatnak.
A két évi bérlési tartamra a következő ruhaneveket szállítom:

I. csoport.

- 125 forintos évi bérlésszegnél.
1 téli kabát
1 felöltő
1 jaquet-öltöny
1 nyári öltöny
1 tavaszi öltöny
1 őszi öltöny

IV. csoport.

- 200 forintos évi bérlésszegnél.
1 téli kabát
1 szalon-öltöny v.
1 frakköltöny
1 felöltő
1 jaquet-öltöny
2 tavaszi öltöny
2 nyári öltöny
1 őszi öltöny
1 finom téli nadrág

VI. csoport.

- 250 forintos évi bérlésszegnél.
1 téli kabát
1 átmeneti kabát
1 felöltő
1 szalon-öltöny v.
1 frakköltöny
2 jaquet-öltöny
1 tavaszi öltöny
2 nyári öltöny
1 őszi öltöny
2 sport-öltöny
1 finom téli nadrág
1 finom nyári nadrág

VIII. csoport.

- 300 forintos évi bérlésszegnél.
1 városi bunda
1 téli kabát vagy
1 átmeneti kabát
1 felöltő
1 szalon-öltöny
1 frakköltöny
2 jaquet-öltöny
2 tavaszi öltöny
2 nyári öltöny
1 őszi öltöny
1 sport-öltöny
1 finom téli nadrág
1 finom nyári nadrág

Felvilágosításokkal és prospektusokkal készséggel szolgálunk

Deutsch F. Károly

elsőrangú mérték utáni angol férfi-szabóság
Budapest,
Andrássy-ut 1. szám, félemelet.
Felmenet a főlépcsőn.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Gyökeres szőlővesszők

fajtiszták, jégverés és peronoszpóra-mentesek, kaphatók őszi vagy tavaszi ültetésre.

PÓLYA BÉLA

p-szondai szőlőtelepéről (vasut, posta Szolnok.)
Európai gyökeres vesszők ára ezrenként:
Csemege-vesszőké 25 ft.
Bor-fajoké 20 ft.
Riparia pontalison ojtott gyökeres vesszőké fajkülönbség nélkül 150 ft.

Árak Szolnokon vasútra feladva értetnek. Küldés utánvétel.

FŐBB FAJOK. Csemege: Chasselas fehér és piros, ropogós gyöngy szőlő, gohér, korán érő finom Madeline angerine, passatutti stb. Bor-fajok: Olasz rizling, nemes kadorka, török szőlő, muscat lunel, bakar stb.

Csak elsőrendű minőségek szállítatnak.

CSASZÁMÚNDÓ

BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes lérvízi-gyógyfürdők páratlan gyógyerővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás asványvíz uszodákkal, kő-és kád-fürdőkkel, 200 kényelmes lakosztállyal. Legszélesebb kényelmű, pontos kiváratra ingere és berendezése.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár úr által bizárolag birtokosított
Meidinger kátfagyár
Heim H., Budapest és Bécs
cs. és kir. udvari szállító.
Kétféle hírnevű és s. kir. kiz. szab. kátfagyárak
MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
valóságban oszákis ábrákban
Budapest, Thonet-udvar, kaphatók.

FOGAK

2 forinttól, azelőtt, hogy a gyökereket el kellene távolítani, szájpóráccsal s anélkül is eltávolíthatók. Foghúzás fájdalom nélkül. (Cocaininjekció) igen hatásos fogfájás- és foggyulladás-ellenes szer, melyek a szájpóráccsal felfüggesztve teszik.

Fogorvos dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.
Vasár- és ünnepnapokon délután 4-5-ig.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerül az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Özv. Balásy Györgyné** nagytárszó.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytárszó.
- IV. „ Farsich-bazár **Déval Józsefné**, dohánytárszó.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsek A. J.** dohánytárszó és utasáruháza.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytárszó.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytárszó.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytárszó.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek**, dohánytárszó.
- VI. „ Andrássy-ut 48 szám **Rohonczy Ilona**, dohánytárszó.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Béza**, dohánytárszó.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frad J.** dohánytárszó.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytárszó.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Aranyos baba. Ma tudtam meg kedves nővértől, hogy már tíz nap óta Pesten van. Az a furcsa véletlen semmiképen sem fogja akarai, hogy mi találkozzunk? Mikor és merre szokott sétálni? Kezeit csókolja rád. **6618-1**

V. Gy.-nek levele van a kiadóhivatalban. **2191-1**

Emil. Szomorúan kong a halálharang Szerelmünkét temetik. Te magad vagy a hohér. **6616-1**

Egy közömbös lélek üdvözlő barátját és közös vigaszul csak azt a kegyes mondást tudja alkalmazni. A leányzó nem halt meg, csak aluszik. Ha lehet adjon életjelt magáról. **2187-1**

Egy igen csunya fiatal ember, óhajtott megismerkedni egy szintén csunya leánnyal, aki unatkozik. Leveleket „Csunya fiú“ jelige alatt a kiadóhivatal közvetíti. **6576-1**

Melyik barna hölgy fogadna föl Kolumbusnak, hogy az eddig még ismeretlen szívet fölfedezhessem. Leveleket „Amerikának“ jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. **6574-1**

Francia zászló alatt szenzációs utleírás második kiadásban megrendelhető minden könyvkereskedésben. **2173-1**

HÁZASSÁG.

Jgen szép 22 éves magas termetű izr. vallású hölgy házasság czéljából óhajtott ismeretséget kötni egy biztos egzisztenciával bíró uriemberrel. Csakis teljes nével ellátott levelekre válaszol melyet „Honka“ néven a kiadóhivatalba kér. **6564-2**

Nősülni óhajtott egy 32 éves iparos, oly 20-25 éves leánnyal szeretne e czélból megismerkedni, kinek 3-4000 frt hozománya van. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Szerencse“ jelige alatt. **6528-2**

ALLÁST KERES.

Gazdasági számtartó, keresi odaműleg is gyarogó, korolt, német-magyar levelező, nagyobb gazdaságban állást keres, hol a gazdasági belső teendőket is elvégzi. Ajánlatok „Gazdasági számtartó“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. **6578-3**

Intelligens fiatal elvált asszony ajánlkozik házvezetőnőnek feltétlenül intelligens magános urhoz. Aház vezetés minden ágában jártas, jelenleg évi lakással rendelkezem, melyből egy szoba butort magammal szeretnék vinni. Az állás nem sürgős csakis megfelelő ajánlatot fogadok el. „Állandó utca 30.“ jelige alatt a kiadóhivatalba. **6567-3**

Ökleveles övönő, kinek jó gyakorlata van és ki kezik, órák adására, esetleg félnapra ajánlkozik gyermekek mellé, elemi osztályokra is előkészít. Czim a kiadóhivatalban. **6118-3**

Pénzbeszedő, vagy ehhez hasonló állást keres egy ember. Szükség esetében némi óvadékkal is rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban. **6562-3**

Keresetetik egy a kettős könyvelésben jártas comptoirista 50 frt fizetéssel egy divat üzletbe. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti „O“ jelige alatt. **6542-3**

Joghallgató ajánlkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Czim a kiadóhivatalban. **6478-3**

100 koronát adok annak ki, nekem hivatalozolgai vagy pénzbeszedői állást szerez előkelő nagyobb intézetnél, esetleg óvadékkal. Czim a kiadóhivatalban. **6224-3**

Joghallgató keres nagyobb ügyvédi irodába állást. Czime a kiadóhivatalban. **6210-3**

Kereskedelmi akadémiát végzett bankhivatalnok, ki már önállóan vezetett bankot, állást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban. **6290-3**

Fiatal hölgyek mellé társalgónőnek, vagy felolvasónőnek, esetleg elemiiskolába járó leánykák mellé nevelőnőnek, ajánlkozik jobb izraelita családból intelligens szülöktől származó fiatal kisasszony. Remek kézimunkák készítéséhez ért és kezdőknek zongora órákat is képes adni. Czime a kiadóhivatalban. **6366-3**

ALLÁST KAPHAT.

Jó házból való fiatal embe mint gyakornok felvétel mellett felvétetik. Benyovits Adolf L. butor üzletében, Károly-körút 9. **6961-4**

Nagy confection-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kirakatrendezésben jártas. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas“ jelző alatt. **6472-4**

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. **6455-4**

Magyar és német nyelvet tökéletesen értő kisasszony, ki mindkét nyelven stenografál és szép írással bír, egy helybeli részvénytársaságnál alkalmazást nyerhet. Ki már irodában alkalmazva volt előnyben részesül. Ajánlatok „R.“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. **6570-4**

Fiatal földbirtokos oly gazdasszonyt keres, ki egy nagyobb háztartást vezessen és jól tudjon főzni. Arczéppel ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Gazdasszony“ jelige alatt. **6614-4**

OKTATÁS.

Correpetitornak ajánlkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czim a kiadóhivatalban. **6416-5**

Parlez-vous français? Do you speak english? Prof. Parisien enseigne vite ces langues. Conversation-Correspondance 10 — a 12, leçons à 5.—. Adresse à l'Expedition telephoniquement. **6326-5**

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható“ czimen. **6606-5**

Francia órákat ad tanárjelölt, ki több évet Párisban töltött. Levelek „Francia“ czimen a kiadóhivatalba kéretnek. **6328-5**

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongora tanítónő. Czime megtudható a kiadóhivatalban. **6074-5**

Correpetitornak, vagy házitánitónak ajánlkozik gymnásiumot végzettjoghallgató. Czime a kiadóhivatalban megtudható. **6476-5**

Elemi iskolába járó gyermekek mellé 1 vagy két kis leánykához ajánlkozik a délutáni órákra ellátás, esetleg lakásért, német nyelvben jártas, jó családból való fiatal leány, aki 3-ig hivatalban van. Kezdőknek zongoraórákat is képes adni. Bővebbet a kiadóhivatalban megtudható czimen. **6534-5**

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Képesten egy adómentes ház, mely 17 lakásból és 2 üzleti helyiségből áll, elutazás miatt sürgősen eladó. Értekezni d. u. 3-6 óra közt. Czim a kiadóhivatalban. **6454-7**

A Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-úton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. **5402-7**

Házak kerestetnek vételre. Részletes ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Viszonteladás“ czimen. **6610-7**

ELADÁS.

Édes és zamatos nagybányai gesztenyét 5 kilós zsákokban bérmentve, 2 forint utánvét mellett küldök. Ember Elek, Nagybánya. **2159-8**

Gyümölcsöt, Mohács-Margitta, Szigeti-termést, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utánvétellel: 100 drb. szerezcsika-alma 2 frt, 100 drb jeges-alma 2 frt, 100 drb bőr-alma 2 frt, 100 drb óriás-alma 3 frt, 100 drb császár-körte 2 frt ab Mohács. Rendelményél kérem az utolsó vasutit., vagy hajó-állomást megnevezni. Perlessz Fülöp Mohácson. **6927-8**

Kerékpár, angol, új, teljes felszereléssel 75 forintért eladó. Czim a kiadóhivatalban. **2198-8**

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóhivatalban. **2088-8**

VÉTEL.

Magyar Compass 1873-1883-iki évfolyamaimagvetelre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. **6046-9**

KIADÓ SZOBÁK.

Jzletes és jó házikoszt kapható. Czim a kiadóhivatalban. **6628-10**

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember ez ideitánévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utcahoz. Czim a kiadóhivatalban. **5914-10**

Első emeleti utcai szoba, csinos butorzáttal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. **5970-10**

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. **6144-10**

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-ére. Arral ellátott ajánlatok kéretnek „Elegáns“ czimen a kiadóhivatalba. **6466-11**

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejárattal szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utcára nyíló nagy pincze is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. **6164-13**

HITEL—PÉNZ.

Kölcsön keresők nagyobb földhitel és váltó-ügyekben szakszerű tanácsot és utbaigazítást nyerneik „Hitel“ jelige alatt a kiadóba czimzendő tudakozódásokra. **6965-14**

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárba berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. **6262-15**

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-50 emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. **3662-17**

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. **4706-17**

KÜLÖNFÉLE.

Masszirozó ajánlja magát a nagyérdemű közönség figyelmébe. Elek Mihály, Lövdöde-tér 2. ajtó 8. **2181-18**

Köhögésnél, féle Pemeteffü-czukorkát. **1537-18**

Masszirozó ajánlja magát a nagyérdemű közönség figyelmébe. Lövdöde-tér 2. Csányi Mária. **2185-18**

A Magyar Gazdák Közlönye bizományos talya Budapest Andrássy-ut 56. foglalkozik: Jelzőlog kölcsönök szerzése és konvertálások keresztülvitelével. Házak, telkek és földbirtokok vétele, eladása és elcserelésével. Gazdasági gépeket bármily gyártmányt készpénz vagy részletfizetésre megszerez. Előlegeket termésre, értékpapirokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, mindezt csekély jutalék mellett minden előleg nélkül megszerez. Gazdasági alkalmazottak elhelyeztetnek teljesen díjtalanul. Levélbeli válasza 20 kr. postabélyeg melléklendő. **6953-18**

Sussinpiccoló „Fritzi“ penzio (családiház). Kellemes tartózkodási hely enyhe sziget-klimában. Szoba teljes ellátás al naponta 3-5 frt. Kitűnő konyha. Prospektus bérmentve. **2077-18**